Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

18 декабрь, чоршанба, 1996 йил

Сотувда эркин нархда. № 255 (1507)

Бугуннинг гапи

ЯРМАРКАГА МАРҲАМАТ

Тошкентда рассомлар уюшмасининг «Ҳамар» халқаро алоқалар марказида иккинчи марта Тошкент савдо-саноат ярмаркаси очилди.

Уни шаҳар ҳокимлиги вакили сифатида Тошкент халқаро бизнес маркази билан пойтахт товар ишлаб чиқарувчилари ва тадбиркорлари палатаси ташкил этди.

Бу товарлар ва ғоялар бозорини тантанали очиш маросимида Тошкент шаҳри ҳокими К. Тўлаганов иштирок этди. Таклиф этилганлар орасида пойтахтдаги дипломатия корпуси вакиллари, маҳаллий ва хорижий тадбиркорлар, журналистлар бор эди.

Ярмаркада 170 дан ортиқ давлатга қарашли акционерлик корхоналари ва хусусий корхоналар иштирок этмоқда. Унда халқ истеъмол моллари билан бир қаторда сармоя солиш билан боғлиқ лойиҳалар, илмий ишланмалар, «Ноу-Хау», қўшма корхоналар бароп этишга, бўш турган саноат биноларидан фойдаланишга доир таклифлар бор. Тижоратчилар жаҳон андозаларига мувофиқ ташкил этилган экспозицияда ишлаб турган ускуналарни, бутловчи деталларни, муҳандислик иншоотлари ва омборлар учун маҳсулотлар ва бошқа буюмларни намойиш этмоқдалар.

(ЎзА).

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЁРҚИН ЙЎЛИ

ТОКИО. 17 декабрь. (ЎзА мухбири Ўктам Мирзаёр хабар қилади).

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ўткир Султонов раҳбарлигидаги мамлакатимиз делегациясининг Японияга сафари давом этмоқда. Ташрифнинг иккинчи куни «Палас» меҳмонхонасининг кўргазмалар залида Ўзбекистон нефть-газ маҳсулотлари ва минерал хом ашёларининг тақдимот маросими бўлди. Ушбу тадбир Япония-Ўзбекистон иқтисодий ҳамкорлик қўмитаси ташаббуси билан Япония миллий нефть корпорацияси раҳнамолигида ўтказилди. Маросимда «Ўзбекнефтгаз» миллий корпорацияси, Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси республика хорижий сармоялар бўйича агентлиги, «Зарафшон-Ньюмонт» Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси, Япония металл қазиб олиш агентлиги, «Мицуи», «Нише иваи», «Марубени» каби нуфузли корпорация ва фирмаларнинг ҳамда Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилиш ниятида бўлган бошқа яна кўплаб йирик концерн ва банкларнинг вакиллари иштирок этди. Шу ернинг ўзида Ўзбекистон Бош вазири Япония қишлоқ хўжалик, ўрмончилик ва балиқчилик бўйича молия корпоцияси раиси ўринбосари К. Фуживара билан учрашиб, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда ҳамкорлик қилиш билан боғлиқ масалалар хусусида фикрлашди. Куннинг иккинчи ярмида мамлакатимиз делегацияси аъзоларидан бир гуруҳини Камацу шаҳри ҳокими Еичиро Кита қабул қилди.

Еичиро Кита жаноблари Япония жамоатчилиги Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов раҳбарлигида мамлакатимизда амалга оширилаётган туб иқтисодий ислоҳотлар натижаларига катта умид боғлаётганини қайд қилди. Ҳоким мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорлик тобора ривожланиб бораётганидан мамнуният изҳор этди. Бир неча йилдан буён Ўзбекистоннинг Риштон шаҳри билан Камацу шаҳри ўртасида давом этаётган ўзаро ҳамкорлик бунинг ёрқин исботи бўла олади. Ушбу ташриф арафасида Камацу ва Риштон биродарлашган шаҳарлар деб эълон қилинди.

Мамлакатимиз делегацияси аъзолари Япониянинг хорижий иқтисодий ҳамкорлик жамғармасига ташриф буюрди. Бу ерда Ў. Султонов жамғарма президенти Акиро Нишигаки билан учрашди. Учрашув ниҳоясида мамлакатимизнинг кўҳна Самарқанд, Бухоро, Хива шаҳарлари аэропортларини замонавий талаблар даражасида қайта таъмирлашда ўзаро ҳамкорлик қилиш ҳақидаги кредит битими имзоланди.

Ўзбекистон делегациясининг сафари давом этмоқда.

(ЎзА).

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси еттинчи сессияси олдидан

СОЛИҚ ҚОНУНЛАРИ ЯГОНА КОДЕКСДА ЖАМЛАНИШИ ЛОЗИМ

Олий Мажлиснинг Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси раиси Абдурауф АҲАДОВ билан мулоқот.

-- Абдурауф Аҳадович, ўзингизга маълумки, ҳозирги пайтда республикамизда юридик ва жисмоний шахсларни солиққа тортадиган ўнга яқин қонунлар мавжуд. Лекин шунга қарамасдан, яқинда бўлиб ўтадиган Олий Мажлис сессияси муҳокамасига солиқ кодекси ҳам киритилган. Демоқчимизки, бу заруриятми ёки...

-- Ҳақиқатан ҳам бугунги кунда солиққа оид ўнга яқин қонунларимиз мавжуд. Аммо ислоҳотлар даври солиқ тизимини ҳам қайтадан ўзгартириб боришни ва мавжуд қонун-қоидаларни эса ягона солиқ кодексида мужассамлаштиришни тақозо этмоқда. Чунки биргина сўнгги йиллар ичида янги Конституциянинг қабул қилиниши, ҳокимиятга оид ваколатларнинг қайта тақсимланиши, минтақавий ва маҳаллий ҳокимиятларнинг мустақиллиги ошиши, бюджет ва солиқ федерализми муаммолари, иқтисодиётда юз бераётган жараёнлар, янги молиявий муассасаларнинг қарор топиши ва халқаро ҳамкорликнинг кенгайиши, ҳуқуқий маконнинг ўзгарганлиги солиқ тизимини қайтадан кўриб чиқишга тўғри келмоқда. Албатта, биз уларнинг айримларинигина келтирдик, холос. Ваҳоланки, ҳали солиқ қонунчилигидаги «оқ доғлар»,

(Давоми 2-бетда).

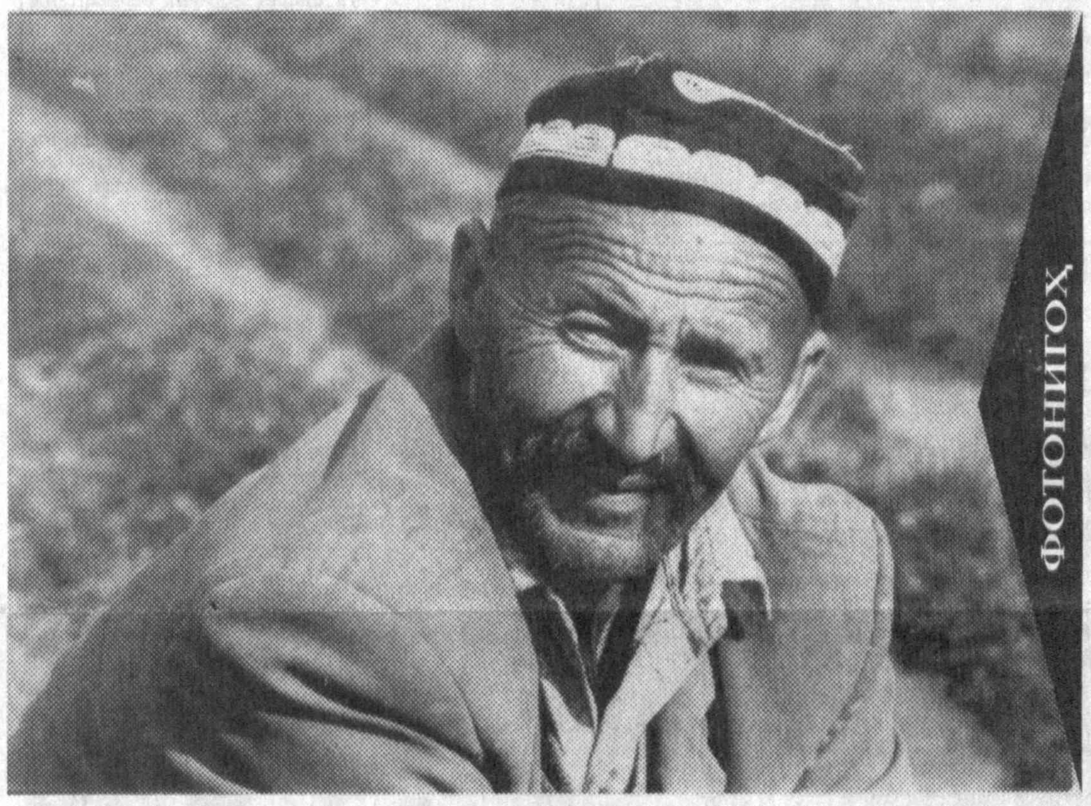

Шу кунларда Тойлоқ туманидаги Мирзо Улуғбек номли жамоа хўжалиги деҳқонлари экинлардан бўшаган майдонларни ҳайдаб бўлишди.

СУРАТДА: тажрибали деҳқон Файзи Мўминов.

Т. Норқулов (ЎзА) олган сурат.

Акс-садо

ХУЛОСА ЧИҚАРИБ ОЛДИК

Куни кеча халқ депутатлари Бухоро вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида Президентимиз қатор масалаларга тўхталиб, жумладан Халқ таълими тизимини ислоҳ қилишда йўл қўйилаётган хато ва камчиликларни ҳам кўрсатиб, бу соҳада ислоҳотларнинг суст кетаётганлигини қаттиқ танқид остига олди. Халқ таълими вазири Ж. Йўлдошев халқ таълимини ислоҳ қилиш борасида қандай ишлар амалга оширилаётганлиги ҳақида мухбиримизга қуйидагиларни сўзлаб берди.

-- Президентимиз ўз нутқида барча соҳалар қатори халқ таълими тизимида олиб борилаётган ислоҳотларга тўхталиб, унинг ишига салбий баҳо берди. Бизнинг ишимиздаги нуқсонларни аниқ кўрсатди. Ҳақиқатан ҳам, Халқ таълимида хато ва камчиликлар бор. Буларни тугатиш бўйича вазирликда амалий ишлар олиб борияпти. Ҳозир республикамизда 8 мингдан ортиқ мактабларда ўқувчилар билим олаяпти. Уларнинг аксариятида таълим-тарбия иши намунали йўлга қўйилган. Албатта, ҳаммасида ҳам камчилик топилади. Мана Президентимиз ўз нутқида танқид қилиб ўтган Бухоро вилояти умумтаълим мактаблари фаолиятини олайлик. Жондор туманидаги 3,4-мактабларда ҳамон эски шиорлар осиб қўйилганлиги, уларнинг кутубхонасида Ленин ҳақидаги китоблар асраб-авайланаётганлиги аниқланди. Зеро, биз барча вилоят халқ таълими бошқармаларига ўз вақтида бу ҳақда буйруқлар жўнатганмиз. Улар ҳам туман халқ таълими бўлимларига шундай кўрсатма беришган. Лекин бу ерда бизнинг катта айбимиз ана шу берган топшириқларимизнинг пировард натижасини текширмаганимизда, қаттиқ назорат қилмаганимизда, деб биламан. Мактаб директорлари ҳаммаси ҳам раҳбарликка лойиқми, ўз ишига масъулият билан қарайдими? Уларнинг савияси, билими халқ таълими тизимидаги ислоҳотларнинг натижасини белгилайди. Ана шунинг учун ҳам биз халқ таълими тизимидаги барча раҳбарларни аттестациядан ўтказиш, уларнинг билимини ошириш ва малакасини синаб кўриш учун тадбирлар белгиладик. Семинарларда ва малака ошириш ўқувларида қатнашган раҳбарлар аттестация ва тест синовлардан ўтказилади. Агар улар савияси талабга жавоб бермаса биз улардан воз кечишга мажбурмиз. Йўл қўйган камчиликлари учун Жондор туманидаги 3,4-мактаб директорлари ўз ишидан четлаштирилди. Жондор туман халқ таълими бўлими мудири Шариф Рустамов ўз ишига совуққонлик билан қарагани ва назоратни сусайтириб юборгани учун ишдан бўшатилди. Бундан ҳар бир туман, шаҳар халқ таълими бўлими мудирлари, мактаб директорлари тўғри хулоса чиқариб олишлари керак.

Ҳозирги кунда Бухоро вилоятида халқ тизими соҳасидаги камчиликларни тугатиш бўйича қатор тадбирлар белгиланди. Йўл қўйилган барча нуқсонларни бартараф этиш учун чоралар кўрилаяпти. Вилоят ҳокимияти эски адабиётларни йўқ қилиш, ўрнини янги адабиётлар билан бойитиш мақсадида 1 миллион сўм маблағ ажратди. Вазирликда махсус гуруҳ тузилди. Энди барча ўқув юртлари фаолияти бирма-бир назардан ўтказилади. Ўзаро текшириш ишлари бошлаб юборилди. Ҳар бир мактабдаги шарт-шароит—дарс бериш сифати, дарсликлар савияси, ўқитувчилар билими, ҳамма-ҳамчаси ўрганиб чиқилиб, чора-тадбирлар кўрилади. Энди бир савол туғилади: Бухоро вилоятидаги халқ таълими тизимидаги нуқсонлар бошқа вилоятларда ҳам мавжудми? Тўғри, камчилик ва нуқсонлар бор, лекин ислоҳотлар давом этаяпти. Мактаб биноларининг аҳволи ҳамма жойда ҳам яхши деб бўлмайди. Янги замонавий мактаблар қуриш, уларни газлаштириш, ичимлик сув билан таъминлаш, мактабларда спорт заллари, спорт майдончалари ташкил этиш, мактаб ошхоналарининг аҳволини яхшилаш каби ишларга маҳаллий бюджетдан пул ажратилади. Бизнинг вазирлик қурилиш ишлари билан шуғулланмайди. Маблағи ҳам йўқ. Лекин биз томошабин бўлиб турганимиз йўқ. Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги қарори асосида иш олиб борияпти. Ҳар бир вилоятда ана шу қарорга асосан нима ишлар амалга оширилаётганлиги график асосида ўрганилиб, муҳокама этилмоқда. Маҳаллий бюджетдан маблағ ажратилиб, ҳокимликлар билан ҳамкорликда иш юритиляпти.

Президентимизнинг халқ депутатлари Бухоро вилояти сессиясида сўзлаган нутқи биз учун катта сабоқ бўлди. Биз ўзимиз учун хулоса чиқариб олдик. Халқ таълими тизимини ислоҳ қилишда йўл қўйилаётган нуқсонларни тезроқ бартараф этиш учун амалий ишларга қўл ураяпмиз. Шу кунларда чора тадбирлар белгиланиб, график асосида жиддий текширишлар ўтказилиб, кадрларнинг масъулият даражаси кўриб чиқилди. Ва бу маълумотлар яқинда бўладиган вазирлик ҳайъати муҳокамасига тайёрланди.

«Халқ сўзи» мухбири О. РАҲИМОВ ёзиб олди.

ЖЎҚОРҒИ КЕНГЕС СЕССИЯСИ

Нукусда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг сессияси бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси раиси ўринбосари, Қорақалпоғистон Жўқорғи Кенгеси раиси У. Аширбеков бошқарди.

Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Жиззах, Сирдарё ва Наманган вилоятлари кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқида ўртага қўйилган вазифалар муҳокама этилди. Бу ҳақда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси С. Авазматов маъруза қилди. Маърузачи ва сўзга чиққанлар иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, бозор муносабатларини шакллантириш борасида бир мунча иш қилинганини таъкидлади. Шу билан бирга халқ хўжалигининг қатор соҳаларида қолоқликка йўл қўйилгани қайд этилди. 145 та йирик саноат корхонасидан 34 тасида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми камайиб кетди. Жумладан, «Элтекс», «Хўжайлитўқимачилик», «Арулар», «Қирққиз» ҳиссадорлик жамиятлари, «Қорақалпоқбалиқ» ҳиссадорлик уюшмасида бугунги кун талаблари даражасида иш олиб борилмаётир. Савдо, маиший хизмат кўрсатиш ва тадбиркорлик соҳаларида ҳам аҳвол кўнгилдагидек эмас. Уч йилдан буён пахта, икки йилдирки шоли топшириш йиллик режалари бажарилмаяпти. Суғориладиган ерлар мелиоратив ҳолатини яхшилаш, оби-ҳаётдан тежамкорлик билан фойдаланиш масалаларига етарли эътибор берилмаяпти.

Сессияда кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

(ЎзА).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Республикамиз Президентининг Фармонига кўра жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришдаги хизматлари ҳамда Атлантада ўтказилган XXVI олимпия ўйинларида катта ютуқларга эришганликлари учун бир гуруҳ спортчи, тренер ва мураббийлар ватанимизнинг орден ва медаллари, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланган эди.

Олимпия шон-шуҳрати музейида ана шу мукофотларни топшириш маросими бўлди. Унда республикамизнинг етакчи спортчилари, тренерлар, фахрийлар, Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, Ўзбекистон спорт федерациялари, Миллий олимпия қўмитасининг вакиллари, республика олий спорт маҳорати мактаби ўқитувчи ва талабалари иштирок этди.

Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари А. Азизхўжаев йиғилганларнинг олқишлари остида спортчи ва мураббийларга давлат мукофотларини топширди.

Мукофотланганлар номидан сўзга чиққанлар, бундай эътироф ва ғамхўрлик келгуси ютуқларга асос бўлишини, янги-янги ғалабаларга илҳомлантиришини таъкидлади.

(ЎзА).

Internet
ДУНЁ: ЭНГ СЎНГГИ ЯНГИЛИКЛАР

УКРАИНА ПРЕЗИДЕНТИНИНГ САФАРИ

Украина Президенти Леонид Кучма Сеулга тўрт кунлик расмий ташриф билан келди. Жанубий Корея Президенти Ким Ен Сам ва Украина Президенти Леонид Кучма ўртасида Корея ярим оролидаги вазият ҳамда икки томонлама муносабатлар муҳокама қилинади. Жанубий Корея Ташқи ишлар вазирлигининг хабар беришича, музокаралардан сўнг бир қанча шартномалар имзоланади. Шунингдек, Украина Президенти Жанубий кореялик ишбилармонлар ҳамда йирик компаниялар вакиллари билан учрашади ва фонд биржасида бўлади. Ўзаро савдо-сотиқ ўтган йили 172 миллион долларни ташкил қилган.

ҚОРА ДЕНГИЗГА ҚИЗИҚИШ ОРТМОҚДА

Америкалик ҳарбий денгизчилардан сўнг италияликлар ҳам Қора денгиз ва Қримни фаол ўзлаштира бошлашди. Италия элчихонасининг ҳарбий денгиз атташеси Эмануэл Фаллиеронинг Украина мудофаа вазирининг ўринбосари, ҳарбий денгиз кучлари қўмондони контр-адмирал Михаил Ежел билан учрашувидан сўнг экспертлар юқоридаги фикрни билдиришди. Ушбу учрашувда Фаллиеро Италия ҳарбий денгиз кучларини Украина билан барча йўналишларда ҳамкорлик қилишга тайёр эканлигини билдирган. Қора денгизда Италия ҳарбий денгиз кучлари томонидан ташкил қилинаётган «Бриз-97» халқаро машқларда Украина флотининг қатнашиши ҳам таъминланади.

САМОЛЁТЛАРДАН ЗАРБА БЕРИЛДИ

Ливаннинг Шарқий қисмида жойлашган «Хезболлоҳ» гуруҳи позициясига қарата Исроил авиацияси икки марта зарба берди. Бу «Хезболлоҳ»нинг Исроил шимолини катюша снарядлари билан ўққа тутганидан сўнг жавоб тариқасида амалга оширилди.

Португалия. Лиссабон кўчалари.

БМТ КУЗАТУВЧИЛАРИ МАНДАТИ УЗАЙТИРИЛДИ

БМТ Хавфсизлик кенгаши БМТнинг Тожикистондаги кузатувчилар миссияси мандатини 1997 йилнинг 15 мартига қадар узайтирди. Хавфсизлик Кенгашининг бир овоздан қабул қилинган ушбу резолюцияси Тожикистондаги вазиятдан халқаро ҳамжамият қаттиқ ташвишланаётганлигини кўрсатди, деб баёнот берди Россиянинг Хавфсизлик Кенгашидаги вакили Сергей Лавров. У яна Тожикистон муаммосини куч билан ҳал этиб бўлмаслигига эътибор қаратиб, курашаётган томонларни музокаралар олиб боришга чақирди.

ЎЗБЕКИСТОН: КЕЧА, БУГУН, ЭРТАГА

«Халқ сўзи» ва ЎзА мухбирлари хабар қилади

ЖАМОАТЧИЛИК ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

Ўзбекистон Конституциясининг тўрт йиллигига бағишлаб ўтказилган тантанали йиғилишда Президентимиз Ислом Каримовнинг 1997 йилни инсон манфаатлари йили деб эълон қилиш тўғрисидаги таклифи республика жамоатчилиги ва халқаро ташкилотлар томонидан қўллаб-қувватланмоқда.

Шу муносабат билан «ЭКОСАН» халқаро жамғармаси «Ижтимоий-экологик соҳада инсон манфаатлари» мавзусида давра суҳбати уюштирди. Учрашувда мамлакатимиздаги дипломатия корпуси ва халқаро ташкилотларнинг ходимлари, бир қанча вазирликлар ва идоралар вакиллари иштирок этди.

«ЭКОСАН» жамғармаси раиси Ю. Шодиметов, Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг раиси Б. Эшонов, ижтимоий таъминот вазири Б. Умурзоқов, Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши раиси Ҳ. Жамолов, Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили С. Рашидова ва бошқаларнинг нутқларида 1997 йилни инсон манфаатлари йили деб эълон қилиш ташаббуси қўллаб-қувватланди ҳамда бу ташаббусни амалга ошириш юзасидан аниқ чора-тадбирларни ишлаб чиқиш тавсия этилди.

Учрашувда сўзга чиққан Швейцария конфедерациясининг мамлакатимиздаги элчихонаси муваққат ишлар вакили Пауль Коллер, ЕХҲТ Марказий Осиё билан алоқалари бўйича бюросининг инсоний масалалар бўйича эксперти Бесс Браун Президент Ислом Каримов ўтказаётган сиёсатни тўла қўллаб-қувватлашларини айтдилар.

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Индонезия банкининг фармойиш берувчи директори Паул Сутопо Чокронегоро раҳбарлигидаги делегация аъзолари 17 декабрь куни Ўзбекистон Марказий банки бошқаруви раиси Файзулла Муллажонов билан учрашди.

Музокараларда Ўзбекистон Марказий банки билан Индонезия банклари ўртасидаги алоқаларни йўлга қўйиш, жумладан, ўзаро ахборот ва тажриба алмашиб туриш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Музокаралар сўнгида ҳар икки давлат Марказий банклари ўртасида банклараро битим имзоланди.

Битимни имзолаш маросимида Индонезиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Соекадари Хонговонгсо ҳозир бўлди.

***

Шу куни делегация аъзолари Ўзбекистон Молия вазирлиги, республика тижорат банклари ассоциацияси ҳамда Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигига ҳам ташриф буюрдилар.

ЯНГИ БАНК ОЧИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки матбуот хизматидан хабар беришларича, Марказий банк тижорат банкларини рўйхатга олиш комиссияси Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 16 ноябрдаги қарорига мувофиқ ташкил этилган «Абн-Амро банк Ўзбекистон МБ» ҳиссадорлик банкига 17 декабрь куни банк фаолияти билан шуғулланиш учун рухсатнома -- лицензия берди.

Маълумки, шу йилнинг 12 июнь куни Нидерландиянинг Абн-Амро банки вице президенти Ян Купман, Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банки раиси Рустам Азимов, жаҳон банкининг республикамиздаги вакили Хассо-а Молинеус ҳамда Европа тикланиш ва тараққиёт банки президенти Жак Де Ларозьер мазкур ҳиссадорлик банкининг таъсис ҳужжатларини имзолаган эдилар.

Янги банк шубҳасиз мамлакатимизда банк хизматлари бозорини жаҳон андозаларига мувофиқ ривожлантириш, халқаро савдо ривожини қўллаб-қувватлаш ва тўғридан-тўғри хорижий сармояларни жалб этиш сингари устувор мақсадларга хизмат қилади.

ВАЛЮТА БИРЖАСИДА

Ўзбекистон Республикаси валюта биржасида 1996 йил 17 декабрда бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада операцияларни амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган банклари иштирок этди.

Сотув ҳажми 24,14 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бир АҚШ долларининг қиймати 55,00 сўм даражасида қайд этилди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1996 йил 18 декабрдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади: *)

1 Австралия доллари	43,61	100 Италия лираси	3,60	1 Франция франки	10,55
1 Австрия шиллинги	5,06	1 Канада доллари	40,22	1 Швеция кронаси	8,07
1 Англия фунт стерлинги	91,52	1 Хитой юани	6,63	1 Швейцария франки	41,67
10 Бельгия франки	17,26	1 Қувайт динори	183,33	1 ЭКЮ	68,53
1 Голландия гульдени	31,69	100 Ливан фунти	3,55	10 Жанубий Корея вони	0,65
10 Греция драхмаси	2,25	1 Малайзия ринггити	21,77	10 Япония иенаси	4,84
1 Дания кронаси	9,30	1 Германия маркаси	35,56	1000 Россия рубли	9,93
1 БАА дирхами	14,98	1 Норвегия кронаси	8,53	1 Украина гривнаси	29,18
1 АҚШ доллари	55,00	1 Польша злотийси	19,24	1000 Беларусь рубли	3,57
1 Миср фунти	16,20	10 Португалия эскудоси	3,53	1 Эстония кронаси	4,42
1 Ирландия фунти	91,47	1 Сингапур доллари	39,29	1 Латвия лати	98,74
1 Исландия кронаси	0,82	1000 Туркия лираси	0,52	1 Литва лити	13,75
10 Испания песети	4,23	1 Финляндия маркаси	11,91	1 Қозоғистон тенгеси	0,76
				1 Қирғизистон соми	3,28

*) валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Ваколатли банклар эркин муомаладаги нақд валютани айирбошлаш шохобчалари орқали сотишда уларнинг сотиш ва харид қилиш қийматини талаб ва таклифдан келиб чиққан ҳолда мустақил равишда белгилайдилар. Валютани аҳолидан сотиб олишда воситачилик ҳақи олинмайди.

СОЛИҚ ҚОНУНЛАРИ ЯГОНА КОДЕКСДА ЖАМЛАНИШИ ЛОЗИМ

(Давоми. Боши 1-бетда).
ҳал этилмаган масалаларнинг кўплиги, айрим расум-русумларнинг амалда умуман йўқлиги, солиққа тортишдан легал ёки ярим легал тарзда бўйин товлаш учун имкониятларнинг мавжудлигини ҳам ҳисобга олиш зарур. Олий Мажлис сессияси муҳокамасига тақдим қилинаётган ушбу Солиқ кодекси лойиҳасига депутатларимиз ва кенг жамоатчилик ўз фикрини билдиради, албатта. Чунки янги Солиқ кодекси солиқ қонунларини кўп жиҳатдан соддалаштириши ва аниқлаштириши лозим.

Энди бевосита Солиқ кодекси лойиҳасига тўхталадиган бўлсак, уни учта асосий гуруҳга бўлиш мумкин. Жумладан, унинг биринчи гуруҳида солиққа тортиш соҳасидаги қонунларда ишлатиладиган тушунчалар ва атамаларни чегаралаш масалалари, амалдаги солиқлардан хабардор этилиши акс эттирилган бўлса, иккинчисида бевосита юридик ва жисмоний шахсларнинг солиққа тортиладиган даромади, солиқ солинадиган объектлари, солиқ ставкалари, уларни ҳисоблаш, ҳисобот ва тўлаш тартиблари кўрсатилган. Учинчисида эса солиқ тўловчиларнинг солиқ идоралари билан ўзаро муносабатлари, солиқ тўловчиларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, солиқ соҳасидаги муддатлар, республика солиқ органлари тизимига солиқ ҳисоботи ва ахборотини бериш, солиқларни тўлаш бўйича жавобгарликлар белгиланган.

Шунингдек, кодекс лойиҳасида республика ва маҳаллий солиқлар ва тўловлар ҳам кўрсатиб ўтилган. Яъни республика солиқларига даромад солиқлари, қўшилган қиймат солиғи, мулк, акция ва ер солиқлари киритилган. Шуни айтиш лозимки, ушбу солиқ турлари бюджетга тушадиган умумий тушумларнинг энг кўп қисмини ташкил этади. Бундан кўриниб турибдики, мамлакатимизда асосий солиқлар унча кўп эмас. Бу эса тадбиркорларимизнинг бюджетга республика солиқларидан кўп тўламасликларини билдиради, чунки маҳаллий солиқлар маҳаллий ҳокимият органлари томонидан белгиланади. Шунинг учун улар маҳаллий бюджетга солиқлар бўйича имтиёзлар бериш ҳуқуқига ҳам эгадирлар. Фақат барча солиқ тўловчилар учун эмас.

Бундан ташқари,кодексда давлат ҳокимияти органларининг ваколати, солиққа тортиш бўйича бухгалтерлик ҳисоби қоидалари ҳам алоҳида ўрин олган.

--Ушбу Солиқ кодексида юридик ва жисмоний шахсларга солиқ бўйича қандайдир имтиёзлар, рағбатлантиришлар ҳам белгиланганми?

--Албатта. Масалан, қишлоқ хўжалиги корхоналари учун пасайтирилган ставка бўйича солиқ тўлаш белгиланган. Шунингдек, унча кўп даромад олмайдиган тадбиркорлар учун солиққа тортишнинг бир оз юмшоқроқ усули қўлланилган ҳамда уларнинг даромадларини ҳисобга олиш ва солиқ тўлаш жараёнлари соддалаштирилган.

Бундан ташқари, икки томонлама солиққа тортишни бартараф этиш мақсадида лойиҳада дивидентлар ва фоизларга солиқ солишни ҳозиргидек эмас, балки тўлов манбаида жорий этиш тартиби белгиланган ва улар келгусида солиққа тортилмайди.

Мулк солиғи ва транспорт воситаларининг эгаларидан олинадиган солиқ бўйича ҳам янгиликларни жорий этиш кўзда тутилган. Масалан, транспорт воситалари корхоналарнинг асосий воситалари таркибида ҳисобга олиниб, уларнинг қиймати корхона мол-мулки таркибида мулк солиғига тортилади. Бу, биринчидан, ҳисоб-китоб ва ҳисоботни соддалаштириш имконини беради, иккинчидан, солиқлар миқдорини камайтиради.

Дарвоқе, жисмоний шахсларнинг даромадларига солиқ бўйича энг кам иш ҳақига нисбатан солиқ ставкалари ўртасидаги фарқ ҳам анча ўзгартирилган.

Солиқ идоралари солиқ тизимининг таркибий қисмларидан бири эканлиги сабабли, ушбу ҳужжатда солиқ органларининг мақоми, тузилмаси ва ваколатлари, уларнинг масъулияти ва ижтимоий ҳимояланганлиги, давлат солиқ идораларининг бошқа давлат органлари билан ўзаро муносабатлари масалаларига катта аҳамият берилган.

Солиқ тўловчилар билан солиқ органлари ўртасида вужудга келадиган низоларни ҳал этиш бугунги кунда долзарб муаммодир. Кодекснинг бутун бир бўлими шу муаммога бағишланган. Шундай қилиб, солиққа тортишга тааллуқли барча масалалар солиқ кодекси деб аталувчи битта солиқ ҳужжатида жамланган.

Умуман олганда, ушбу ҳужжатда солиққа тортишга оид масалалар, амалдаги қонун-қоидалар тўласинча қамраб олинган.

Суҳбатни«Халқ сўзи» мухбири Баҳодир ОСТОНАҚУЛОВ олиб борди.

КОНТРАКТАЦИЯ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

Бухорода контрактация шартномаларини тузиш масалаларига бағишланган семинар-кенгаш бўлди. Унда шаҳар ва туман ҳокимларининг биринчи ўринбосарлари, ҳуқуқ-тартибот, солиқ ва банк идоралари, йирик корхоналар ва жамоа хўжаликлари раҳбарлари иштирок этди.

Семинарни Бухоро вилоят ҳокими С. Ҳусенов бошқарди.

Семинар-кенгашда янги хўжалик йили бошланишига саноқли кунлар қолгани, бу долзарб ишда сусткашликка йўл қўйиб бўлмаслиги таъкидланди. Вилоятдаги мавжуд 108 та саноат корхонасининг атиги 56 таси 1997 йил учун шартнома тузган. «Бухоросут», «Бухорогўшт», «Бухороқоракўл», «Шохруд» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятлари контрактация шартномалари тузишга етарли аҳамият бермаётгани танқид қилинди.

Республика Адлия ва Молия вазирликлари масъул ходимлари, мутахассислар семинар иштирокчиларини қизиқтирган саволларга жавоб қайтариб, шартномаларга қўйиладиган талаблар ҳақида батафсил маълумот бердилар.

(ЎзА).

Эрдўғон АЙТУН:

«ЎЗБЕКИСТОНДА ЎЗГА ЕРДА ТОПМАГАН МЕҲРНИ КЎРДИМ»

Мухбиримиз Туркия Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси жаноб Эрдўғон Айтун янги лавозимга тайинланиб, ватанига жўнаб кетиши олдидан у кишига бир неча саволлар билан мурожаат этди.

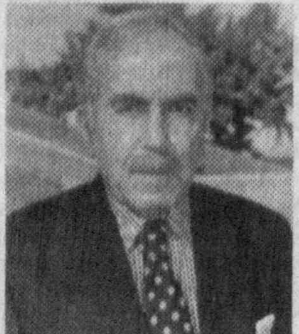

--Аввало, Сизни янги лавозим, яъни Туркия Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг инспектори этиб тайинланганингиз билан самимий қутлаймиз. Айтингчи, Ўзбекистон Сизда қандай таассурот қолдирди?

--Очиғи, баландпарвоз сўзлар билан мулозамат қилиш одатим йўқ. Аммо қўлимни кўксимга қўйиб айтишим мумкинки, Ўзбекистонни тарк этар эканман, ўзимни ватанини ташлаб кетаётган одамдек, ҳис қилаяпман. Негаки, Ўзбекистонга ўрганиб қолган эдим.Мен хизмат юзасидан дунёнинг кўп мамлакатларида бўлганман, яшаганман. Бироқ Ўзбекистонда бошқа қитъа ва давлатларда топмаган меҳр-муҳаббат ва одамийликни кўрдим.

Ўзбек халқи бағри кенг, ширинсўз, меҳмондўст экан. Юртингизнинг қаерида бўлмайлик, улар ҳамиша бизни самимий ва хушмуомалалик билан қарши оладилар. Самарқанд, Бухоро ва Хива каби шаҳарларга қилган сафарим ҳаётимдаги энг қувончли дамларим бўлди, десам муболаға бўлмас. Бухородаги тарихий обидалар, Самарқанднинг Регистони менда катта таассурот қолдирди. Мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги муштарак муносабатлар чуқур илдиз отганлигини, қардошларча алоқалар янада мустаҳкамланажагини яна бир бор юракдан ҳис қилдим. Бу ерда мен яна шунга амин бўлдимки, халқингиз мустақилликка эришгач, маънавий камолот ва инсон манфаатлари йўлида дадил ҳаракат қила бошладилар. Шунингдек, ўзбек халқи ўзининг буюк тарихини теран англади, аждодлари қолдирган буюк меросдан баҳраманд бўлди.

--Мамлакатимиздаги фаолиятингиз мобайнида яна юртимизда рўй берган қайси ўзгаришларни таъкидлашни истардингиз?

-- Биринчи навбатда мен республикангизда барча соҳаларни ислоҳ қилиш жараёни муваффақиятли амалга оширилаётганлигини алоҳида таъкидлашни истардим. Мамлакатингизда иқтисодий мустақиллик йўлида талай ишлар қилинди. Бу борада барқарорликни таъминлаш, миллий валютани мустаҳкамлаш ва ҳақиқий рақобат муҳитини шакллантиришга эришиш ҳамда чет эл сармояларини кенг жалб этиш сингари тадбирларни айтмай иложим йўқ. Зеро, буларнинг барчаси кишилар онгида янгича қарашларнинг пайдо бўлишига олиб келмоқда. Бу эса ўз навбатида мустақил юртингиз заминида яшаётган ҳар бир кишининг ўзлигини кашф этаётгани, собиқ совет тузуми мафкурасидан батамом халос бўлиб, ён-атрофга ўзгача нигоҳ билан қараётганлигидан далолат бериб турибди.

Мустақилликни ҳимоя қилиш, улуғлаш ва унга хизмат қилиш бош ақидангизга айланганлиги мени қувонтирди. Бу буюк ғоялар ҳар бир Ўзбекистон фуқаросининг қалбига сингиб, келажак авлодларга муқаддас мерос бўлиб ўтишига ишонаман. Шуни ҳам мамнуният билан айтмоқчиманки, сўнгги йилларда Ўзбекистоннинг «ривожланган еттилик» ва Европа Иттифоқига аъзо давлатлар билан олиб бораётган ҳамкорлик алоқалари ривожланиш босқичига кўтарилди. Сирасини айтганда, Ўзбекистоннинг дунё ҳамжамияти олдида юзи ёруғ бўлди.

--Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг истиқболлари хусусидаги фикрингизни билмоқчи эдик...

--Маълумки, узоқ вақт биз учун ота юрт ҳисобланган Ўзбекистон билан алоқаларимиз узилиб қолган эди. Бунинг учун биз ёки сизлар айбдор эмас... Орада Кавказ тоғларидан-да баландроқ тўсиқлар узоқ вақт туриб қолди. Аммо бир-бирига хайриҳох икки халқнинг ўзаро яқинлашиши, холис дўстлашиши ва қардошлик ришталарини мустаҳкамлаш учун тўғаноқ бўлиб келган 70 йиллик тўсиқлар энди йўқ. Мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги иқтисодий ва маданий алоқалар янада ривожланади деб, умид қиламан.

«Халқ сўзи» мухбири Фурқат САНАЕВ суҳбатлашди.

Чортоқ туманидаги «Чортоқ» жамоа хўжалигида 422 ўринли мактаб биноси фойдаланишга топширилди. Янги мактабда ўқув-тарбия жараёнларини замон талаблари асосида ташкил этишга катта аҳамият берилмоқда. Жумладан, буюк соҳибқирон бобомиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб кўплаб тадбирлар амалга оширилмоқда.

СУРАТЛАРДА: мактабнинг ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси Маҳбубахон Мўминова ўқувчиларга Амир Темур ҳаётидан сўзлаб бераётир; мактаб биносининг умумий кўриниши.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

Таклиф, мулоҳаза

ДЕМОКРАТИК ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ — ДАВР ТАЛАБИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Олий Мажлиснинг VI сессиясида сўзлаган нутқида мустақилликнинг беш йиллигида эришилган ютуқларни кўрсатиш билан бирга, мамлакатимизни янада тараққий эттиришнинг бош йўналишларини ҳам белгилаб берди.

Маъруза мазмунидан кўриниб турибдики, ҳозирги қўлга киритилган иқтисодий, сиёсий, маънавий соҳадаги ютуқларимизнинг бош сабаби мамлакатда ўрнатилган осойишталик, миллий тотувликдир. Табиийки давлат қурилиши, иқтисодий, маънавий соҳадаги ютуқлар билан чекланиш, осойишталик ва миллий тотувликка эришганлигимиз билан фахрланишнинг ўзи етарли эмас. Ушбу ютуқларни ривожлантиришда демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш муҳим ўрин тутади. Бунинг учун эса давлат органлари фаолияти, тизимини такомиллаштириш, давлат органларини тузишда аҳолининг иштирокини кенгайтириш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари таъминланишига тўла эришиш зарур. Бунинг кафолати эса, сессияда таъкидланганидек, қонунчиликни такомиллаштиришдир. Зеро, баъзи қонунларга ўзгартириш киритиш, айрим янги қонунларни қабул қилиш заруррга ўхшайди.

Сессиядаги маърузада қонун лойиҳаларининг манфаатдор идораларида тайёрланиши танқид қилинди. Ҳақиқатдан ҳам, лойиҳалар холис гуруҳлар, органлар томонидан тайёрланса, идора манфаати эмас, фуқаролар манфаати устувор бўлиши сир эмас.

Демократик ислоҳотларнинг муҳим йўналиши -- бу фуқароларнинг ҳуқуқ, эркинликларини таъминлаш. Бу борада Ўзбекистонда талай ишлар қилинди ва қилинмоқда. Жумладан, шу йилнинг 11-13 сентябрида Тошкентда инсон ҳуқуқларини таъминловчи миллий муассасаларнинг фаолиятига бағишланган халқаро семинарнинг ўтказилиши ва унда ўзларини мухолифат ҳисобловчи турли уюшма вакилларининг қатнашиши мамлакатимизда инсон ҳуқуқларига алоҳида эътибор берилаётганлигидан далолат бермоқда.

Президентимиз Фармони билан инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий Марказининг ташкил этилишини эса бу йўлда қўйилган яна бир муҳим қадам сифатида баҳоламоқ лозим. Мазкур марказни ташкил этилишининг асосий мақсади, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилишнинг таъсирли воситасини барпо этиш, халқаро ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш ташкилотлари билан ҳамкорликни кенгайтириш, давлат, муассаса, жамоат бирлашмалари ходимлари ва барча аҳолининг инсон ҳуқуқларига тааллуқли билимларини оширишдир. Бундай марказнинг тузилиши Олий Мажлиснинг VI сессиясида Президент томонидан таъкидланган «Инсон ҳуқуқларига риоя этилиши устидан мониторинг ва назоратни таъминловчи идоравий тузилмаларни барпо этиш ҳам муҳим вазифадир», деган сўзларининг амалий ифодасидир.

Ҳуқуқий давлатнинг асосий бойлиги инсон ҳуқуқлари ва уларнинг эркидир. Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашда суд органларига катта умид боғланмоқда. Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш масалаларида суд органлари, аввало, Конституциявий суд қатъий позицияда турмоғи лозимлиги сессияда қайд қилинди. Ана шу вазифани бажариш учун Конституциявий суд тўғрисидаги қонунга баъзи ўзгартишлар киритиш зарурга ўхшайди. Қонунда фуқароларга Конституциявий судда кўриш учун масалалар киритиш ҳуқуқи берилишини ўйлаб кўриш керак. Чунки бу баъзи демократик мамлакатлар тажрибасида учрайди. Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди ўз ишини жонлантириши зарур.

Сессияда сиёсий мухолифатнинг демократик жамиятда зарурлигининг эътироф этилиши, унинг қандай бўлиши ҳақида фикр билдирилиши демократик жараёнларни чуқурлаштириш учун қўйилган реал қадамдир. Сиёсий мухолифатнинг жамият ривожига ҳисса қўшишда, умуман, мавжуд кўпгина иллатларни тугатишда, фуқароларнинг ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қилишда, демократиянинг реал ҳолатга айланишида «тўртинчи ҳокимият» -- оммавий ахборот воситаларининг роли катта. Шунинг учун оммавий ахборот воситаларининг фаолиятини ривожлантириш билан бирга давлат структурасидан холи ахборот воситаларини шакллантириш муҳим масаладир. Бусиз ахборот воситаларини «тўртинчи ҳокимият» даражасига айлантириш ҳам, сиёсий мухолифатни вужудга келтириш ҳам қийин.

Мамлакатда демократик ислоҳотларни чуқурлаштиришда фуқароларнинг ҳуқуқий савияси муҳим рол ўйнайди. Фуқаролар ҳақ-ҳуқуқини яхши билгандагина ундан фойдаланиш, уни таъминлаш имконияти мавжуд бўлади. Шунинг учун ҳуқуқий тарбияни тубдан яхшилаш демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш вазифаларидан ҳисобланди.

Аҳолини ҳуқуқий тарбиялаш билан бирга, уларга малакали ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш масаласига эътибор берилар экан, ҳуқуқий билим беришни, малакали мутахассислар тайёрлашни янада яхшилашни ҳозирги куннинг долзарб масаласи деб ҳисоблаш мумкин. Эътироф этилганидек, ҳозирги кунда республикамизда аҳоли сонига нисбатан юрист ходимлар сони ривожланган мамлакатларга нисбатан анча кам. Борларининг ҳам малакаси етарли даражада эмас. Шунинг учун малакали юристлар тайёрлашни кўпайтириш зарурати мавжуд. Бунда, биринчидан, юрист мутахассислигига қабул қилинувчилар танлови тизимини такомиллаштириш, бу борада хорижий мамлакатлар тажрибасини ўрганиб, улардан энг мақбулларини қўллаш, иккинчидан, уларни тайёрлашнинг марказлашган тартибини жорий қилишни ўйлаб кўриш зарур. Ҳозирги кунда республикада олий маълумотли юристлар тайёрловчи асосий даргоҳ Тошкент давлат юридик институти бўлса-да, бошқа ўқув юртларида ҳам юристлар тайёрланмоқда. Уларда малакали мутахассисларнинг етишмаслиги тайёрланаётган мутахассисларнинг сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда. Бир киши уч-тўрт фандан дарс бериш билан юқори савияли мутахассис тайёрлаш мумкин эмас. Бу холни афсуски ўқув юртларида кўплаб учратиш мумкин. Тошкент давлат юридик институтида эса нисбатан юқори малакали, тажрибали мутахассислар тўпланган. Шунингдек, ҳукуматимиз кўрсатаётган амалий ёрдам туфайли бу олий ўқув юртининг моддий базаси мустаҳкамланиб, машғулотларни яхши ўтказиш имконияти яратилмоқда. Шунинг учун мазкур институт республикада олий маълумотли юристлар тайёрлайдиган ягона масканга айлантирилиши, зарур бўлса вилоятларда унинг шохобчаларини ташкил этиш ва машғулотларни институт ўқитувчилари иштирокида ўтказиш мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Турли соҳадаги юристларнинг малакасини оширувчи ягона марказни ташкил этиш ҳақидаги фикр чуқур асосга эга бўлиб, бу -- юристлар малакасини оширишда, уларни ҳуқуқшунослик соҳасидаги жаҳон мамлакатларида эришилган ютуқ ва тажрибалар билан таништиришда кенг имконият яратади.

Озод ҲУСАНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясининг проректори вазифасини бажарувчи, ҳуқуқшунослик фанлари доктори.

МИНТАҚАВИЙ АНЖУМАН

Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси «Фуқаролик кодекси»ни ҳуқуқ-тартибот амалиётида қўллаш, аҳоли ўртасида уни кенг тарғиб қилиш, тушунтириш масалаларига бағишланган минтақавий илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Худди шу мавзудаги минтақавий анжуманлар бундан олдинроқ Урганч, Самарқанд ва Фарғона шаҳарларида ҳам ўтказилганди.

Унда республиканинг таниқли ҳуқуқшунос олимлари, қонун назорати ва ҳуқуқ тартиботи идораларининг раҳбарлари ҳамда Жиззах, Тошкент ва Сирдарё вилоятлари, ҳарбий, транспорт ва Тошкент шаҳар адлия, суд ва прокуратура идоралари раҳбарлари ҳамда шу прокуратураларнинг умумий назорат, фуқаролик ва хўжалик ишлари судларида қўрилишида прокурорлик ваколатини таъминлаш бўлими ходимлари, шу вилоятлар хўжалик судларининг судьялари, туман прокурорлари иштирок этдилар.

Илмий-амалий конференцияни республика Бош прокурорининг ўринбосари Бурҳон Бекмирзаев кириш сўзи билан очди. Фуқаролик кодекси мустақил мамлакат қонунчилигининг энг ёркин намунаси бўлиб қолиши билан бирга республикада инсон ҳуқуқлари, бурч ва мажбуриятларининг халқаро меъёрлар даражасида муҳофаза қилинишини кафолатини беради, деб таъкидлашди анжуманда сўзга чиққанлар. Зеро, ҳуқуқий давлат қуришнинг энг муҳим шартларидан бири фуқаролар эркинлиги, инсон бурч ва ғурурини устун даражада муҳофаза этишдан иборат. Бу устувор вазифани адо этишда мамлакат ҳуқуқни ҳимоя қилиш ходимларининг роли ва масъулияти катта.

Фуқаролик кодексининг нормалари жамиятнинг иқтисодий хўжалик тизимини мустаҳкамлаш, мулкчиликнинг ҳамма шакллари баб-баравар ўсиши ва ривожланиши ҳамда тадбиркорлик фаолиятининг барча турларининг моддий ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларига кириб бориши учун шарт-шароитларни яратиб беришга қаратилган.

Э. БОЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ЎзДЭУавто»: автомобиль савдоси қандай бораяпти?

ЯНА 152 ТА МАШИНА СОТИЛАДИ

Ўзбекистон ва Жанубий Корея қўшма корхонаси -- «ЎзДЭУавто»да ишлаб чиқарилаётган автомобиллар ёнилғини кам сарфлаши, қулайлиги, ихчамлиги, ўзига хос сифати жиҳатидан харидорларга манзур бўлмоқда.

Уюшмамиз томонидан ҳозиргача 262 та «Тико», «Дамас», «Нексия» русумли машина вилоят аҳолисига сотилгани, вилоят хазинасига эса 34 миллион сўм нақд пул тушгани шундан далолат бераётир.

Бугунги кунда Гулистон шаҳрида ушбу автомобилларга хизмат кўрсатувчи иккита марказ ва битта эҳтиёт қисмлар сотувчи дўкон ишлаб турибди. Тез орада «Асакабанк»нинг филиали биноси ҳам қуриб битказилади.

Янги йилгача яна 152 та машинани тадбиркорлар, ишбилармонлар, кичик бизнес ходимларига етказиб бермоқчимиз.

Бахтиёр УБАЙДУЛЛАЕВ,
Сирдарё вилояти автомобилларга техник хизмат кўрсатиш ҳиссадорлик уюшмаси раиси.

Қўшма корхоналар -- иқтисодиётимиз таянчи

МАШҲУР ФИРМАНИНГ ТОШКЕНТДАГИ КОРХОНАСИ

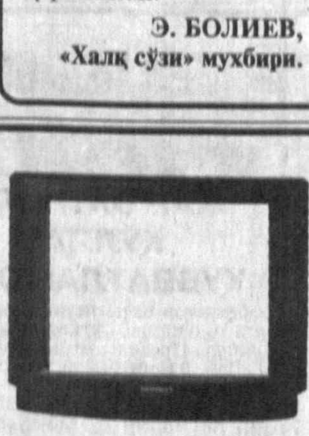

Бугунги кунда «ЎзДЭУэлектроникс» Ўзбекистон-Жанубий Корея қўшма корхонасида икки хил телевизор, тўрт турда видеомагнитофон ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда.

Бу корхона 1993 йилнинг ноябрь ойида ишга туширилганди. Ҳозир унинг маҳсулотларини нафақат республикамиз аҳли, балки Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари, хусусан, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Россия Федерациясида яшовчи харидорлар ҳам бажонидил харид қилишмоқда.

... Телевизорларни йиғиш участкасидамиз. Ишчиларнинг ҳаммаси махсус кийимларда. Бариси зиммасидаги ишни тез ва пухта бажармоқда.

-- Бу ерда, асосан, экранининг катталиги 51 сантиметр бўлган телевизорлар йиғилади, -- дейди қўшма корхона бош директори ўринбосари Ҳотамбек Фозилбеков. -- Ускуналар Корея Республикасининг «ДЭУ» корпорациясидан олиб келинган. Уларни ўрнатиш ва маҳаллий кадрларни ишга ўргатиш вазифасини ҳам кореялик ҳамкасбларимиз адо этишган эди. Эндиликда ишчиларимизнинг ўзлари мураккаб жараёнларни қойилмақом қилиб бажаришаяпти. Корхона ишга туширилган даврда улар бир хил телевизорни йиғишни ўзлаштирган бўлсалар, ҳозирда икки турдаги «ойнаи жаҳон»ни ишлаб чиқармоқдалар.

Видеомагнитофон йиғув бўлимида ҳам иш қизғин. Гарчи бу участкада ишчиларнинг сони кам бўлса-да, улар ҳар бир маҳсулотни кам-кўстсиз тайёрлашга эришмоқда. Эътиборли томони шундаки, йиғилаётган магнитофоннинг бир қисми текширувдан ўтказилмоқда. Шу жараёнда унинг биттаси яроқсиз чиқиб қолса, барча маҳсулот яна қайта текширувга юборилаётир.

Дазмол ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган бўлинмада эса биз ҳақиқий яратувчилик меҳнатининг гувоҳи бўлдик. Бу ерда жаҳон андозалари талабига тўла жавоб берадиган турли дазмоллар тайёрланмоқда.

-- 1993 йили корхонамизда борйўғи уч юз нафар ишчи-хизматчи ишлаган бўлса, айни пайтда уларнинг сони қарийб минг нафарга етди, -- сўзини давом эттирди Ҳотамбек Фозилбеков. -- Улар ҳар ойда салкам олти минг сўмдан ўн минг сўмгача иш ҳақи оладилар. Боз устига ишловчилар учун тушлик овқат текин берилаётир.

Рағбатлантириш бор жойда, албатта, ютуқ ҳам бўлади. Ўзимиздан қиёс: 1994 йили корхонада 12 миллион долларлик маҳсулот ишлаб чиқарилиши ва сотилиши мўлжалланган эди. Амалда бу кўрсаткич 14 миллион долларга етказилди. 1995 йилда эса 24 миллион долларлик ўрнига 28 миллион долларлик маҳсулот сотилди. Бу йил-чи? Ҳозиргача 80 миллион долларлик, яъни белгиланганидан 29 миллион долларлик кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга эришилди.

-- Ана шу маҳсулотлар аҳолига қай тариқа етказиб берилмоқда?

-- Биз харидорларга қулайлик яратиш мақсадида жойларда фирма дўконларини очишга катта аҳамият бермоқдамиз. Бундан уч йил муқаддам пойтахтнинг «Олой» бозори ҳудудида ягона дўконимиз бор эди. Ҳозирги кунда эса пойтахтнинг ўзида 9 та шундай шохобча ишлар турибди. Бундан ташқари, республикамизнинг бошқа шаҳарларида 15 га яқин фирма дўконларимиз очилган. Бироқ ҳамма жойда маҳсулотларнинг нархи бир хил. Келажакда ҳар бир дўкон қошида сервис хизмати йўлга қўйилади. Мақсад битта: истеъмолчи сотиб олган телевизор, видеомагнитофон ва бошқа буюмларини тузаттираман, деб сарсон-саргардон бўлмасин. Айни чоғда Тошкентда аҳолига 2 та жойда шундай хизмат кўрсатилмоқда. Тез орада эса ҳамма дўконларга битталан машина ажратилади. Бу ҳол ўз навбатида мижозга харид қилган маҳсулотини уйигача етказиб бериш имконини беради.

Маълумки, республикамизда ишлаб чиқариш қанчалик ривожланса, иқтисодиётимиз ҳам шунчалик мустаҳкамланиб бораверади. Агар экспорт ҳажми кўпайтирилса-чи? Давлатимиз янада бой бўлади, инфляция даражаси камайиб, сўмнинг қадри ошаверади. Шуни ҳисобга олиб, меҳнат аҳли ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 20-25 фоизини четга жўнатмоқда. Қолаверса, асосий эътибор ишлаб чиқаришни чуқурлаштириш масаласига ҳам қаратилмоқда. Корхона ишга туширилган кезларда ҳатто телевизор ва видеомагнитофонларнинг майда қисмлари Кореядан тайёр ҳолатда олиб келинарди. 1994 йилдан бошлаб бу ерда майда-майда қисмлардан иборат платани йиғиш, Сергелида маҳсулотларнинг сиртқи қисмига ишлатиладиган пластмасса ва ўраш материалларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Америка Қўшма Штатларидан келтирилган линияда эса бошқа деталлар тайёрланмоқда. Бу пировардида маҳсулот таннархини анча камайтиради.

Юқорида айтилганидек, ҳозир қўшма корхонада икки хил телевизор ва тўрт турда видеомагнитофон ишлаб чиқарилмоқда. 1997 йилдан эса экранининг катталиги 37 сантиметрдан 63 сантиметргача бўлган 6 турдаги телевизорлар дунёга келади. Уларнинг сифати ҳам оширилади. Зеро, ҳозирнинг ўзидаёқ «ДЭУ» телевизорлари сифат жиҳатидан «Сони», «Панасоник», «Самсунг» фирмаларида ишлаб чиқарилаётган шундай маҳсулотлардан асло қолишмайди. Тўғри, улар «Мультиэкран» каби вазифаларни ҳам бажара олиши мумкин. Агар «ДЭУ» телевизорларига бу функциялар киритилса, таннархи ошиши тайин. Шу боис маиший техникага ҳамма функцияларни жорий қилавериш мақсадга мувофиқ эмас.

Ғулом ЮСУПОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Долзарб мавзу

ТУПРОҚ БАҲОСИ НИМА УЧУН КЕРАК

Бунинг айни зарурат эканлигини юртбошимиз бир эмас, бир неча марта таъкидлади.

Маълумки, республика Президенти 1995 йил якунлари ва 1996 йилнинг биринчи галдаги вазифаларига бағишлаб ўтказилган Вазирлар Маҳкамасининг йиғилишида ер бонитети баллари асосида мамлакатда ер кадастрини тузиш ва унга биноан деҳқонларга меҳнат ҳақи тўлаш ҳамда солиқ миқдорларини белгилаш тамойилларига ўтиш вазифасини қўйди.

Хўш, тупроқ баҳоси ва ер кадастри тушунчалари деҳқонлар учун ҳам бевосита тааллуқли экан, буни улар онгига қай йўсинда сингдирмоқ лозим?

Мухбиримиз соҳанинг етакчи олим ва мутахассисларига мурожаат этиб, ушбу масалани кенгроқ шарҳлаб беришни илтимос қилди.

БОНИТЕТ БАЛЛАРИ НИМА?

Рамазон ҚЎЗИЕВ,

республика тупроқшунослик ва агрокимё илмий-тадқиқот институти директорининг илмий ишлар бўйича муовини, биология фанлари доктори:

-- Қишлоқ хўжалигини тубдан ислоҳ қилишнинг бугунги энг долзарб вазифаларидан бири Президентимиз таъкидлаганидек, мамлакатда ер кадастрини ишлаб чиқиш ва бонитет балларини илмий асосда тўғри белгилашдир. Бундан кутилган асосий мақсад -- республика бўйича тупроқнинг ҳолатини илмий асосда ўрганиш, ҳар томонлама ва чуқур таҳлил этиш, шу асосда ерларни зоналарга бўлиш, ер ва тупроқ шароити ўта ёмон бўлган зоналарда деҳқончилик қилаётган хўжаликларга ёрдам кўрсатишнинг одилона чора-тадбирларини белгилашдан иборат. Кўриниб турибдики, мамлакатда ер кадастрини тузиш деҳқонларнинг меҳнатига тўғри ҳақ тўлаш ва одилона солиқ солишдангина иборат бўлмай, балки пировард мақсад, яъни ерларни соғломлаштириш йўли билан табиий унумдорлигини оширишдир.

Тупроқнинг шаклланиши, ривожланиши, тўйиниши табиий қонуниятлар асосида кечади. Бу жараён бир қатор ташқи омилларга боғлиқ. Шу боис республиканинг турли минтақаларида тупроқнинг ҳолати, бинобарин, уларнинг унумдорлик даражаси ҳам ҳар хил. Ана шу унумдорликни белгиловчи кўрсаткич бонитет баллари бўлиб, у ҳар бир ўсимлик тури учун алоҳида ҳисоблаб чиқарилади. Тупроқнинг унумдорлиги унинг ҳамма хосса ва хусусиятлари йиғиндисидир. Шулардан механик таркиби, шўрланиш ёки емирилиш даражаси, зичлиги ёки бўрсилдоқлиги каби белгилар тупроқнинг бонитет балларини ҳисоблашда асосий мезон ҳисобланади. Азот, фосфор, калий миқдорлари эса агротехник тадбирлар жараёнида муайян даражага олиб келинади.

Республикада тупроқ унумдорлигини баҳолашнинг ҳозир мавжуд бўлган услубий қўлланмалари жиддий камчиликлардан холи эмас. Институтимизнинг тупроқ унумдорлигини бошқариш ва баҳолаш бўлимида ана шу камчиликларни бартараф этиш мақсадида илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Яратилажак янги, такомиллаштирилган услубий қўлланма барча экин майдонларидаги тупроқ унумдорлигини тўғри баҳолашга, улардан оқилона ва самарали фойдаланишни йўлга қўйишга хизмат қилади.

Шуни таъкидлаш жоизки, тупроқ икки йўл билан баҳоланади: унумдорлик баҳоси ва иқтисодий баҳоси. Юқорида таъкидлаганимиздек, тупроқнинг хосса ва хусусиятлари йиғиндисидан иборат унумдорлик баҳоси иқтисодий баҳосининг асосини ташкил этади. Тупроқни иқтисодий жиҳатдан баҳолашда, унинг унумдорлиги билан бир қаторда қайси минтақада жойлашганлиги, ҳосил етиштириш учун кетадиган сарф-харажат ва бошқалар ҳам ҳисобга олинади. Чунончи, тупроқнинг ҳар хил заҳарли кимёвий моддалар билан ифлосланганлик даражаси ҳам шу ҳисобга киритилиши шарт.

Шундай қилиб, тупроқ ҳақиқий баҳосини топди, табақалаштирилган солиқ ҳам белгиланди, ердан фойдаланувчиларнинг бири камроқ, бири кўпроқ солиқ тўлайдиган бўлди, дейлик. Аммо бу -- масаланинг бир томони, холос. Асосий мақсад эса, бутун республика экин майдонларини ҳисобга олиш, тупроқнинг унумдорлигини тиклаш ва муҳофазасини таъминлаш бўйича ягона давлат сиёсатини юритишдир. Масалан, ердан фойдаланувчилар (ижарачи, жамоа хўжалик, ташкилот, муассаса) ўз фаолиятлари натижасида ернинг мелиоратив ва экологик ҳолатини ёмонлаштирсалар, бинобарин, бонитет балларини пасайтириб юборсалар қонун йўли билан жавобгар бўлишлари лозим. Чунки ернинг унумдорлигини пасайтириш, ва ҳатто йўқотиш осон, бироқ уни тиклаш жуда қийин, яъни узоқ вақт ва катта сарф-харажат талаб этилади. Шу боис ерни баҳолаш тизими қишлоқ хўжалик экинларидан имкони борича кам харж билан юқори ҳосил олиш билан бирга тупроқнинг унумдорлигини сақлаш ва оширишга қаратилган чора-тадбирларни белгилаб беришга хизмат қилмоғи керак.

ЕР КАДАСТРИДА ГАП КЎП

Жўрақул САТТОРОВ,

СамДУ ректори, академик:

-- Президентимиз ер кадастрини ишлаб чиқмай, тупроқнинг бонитет балларини аниқ белгиламай туриб, экинлардан барқарор ҳосил олиш, солиқ тизимини тўғри ташкил этиш мумкин эмаслигини қайта-қайта таъкидламоқда. Ер кадастрини тузиш учун эса тупроқнинг ҳолати тўлиқ акс эттирилган аниқ маълумотлар зарур бўлади. Тупроқ кадастри филиали томонидан олиб борилган илмий-тадқиқотларнинг натижалари бор, аммо биринчидан, улар тупроқнинг жуда кам ҳоссаларини қамраб олган, иккинчидан, анча эскириб кетган бўлиб, экин майдонларининг бугунги ҳолати ва унумдорлигини тўғри тавсифлаб беролмайди.

«Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини давлат йўли билан қўллаб қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонининг 11-бандида тупроқнинг бонитет баллари бўйича қўйилган баҳолар асосида қишлоқ хўжалик зоналарини белгилаб чиқиш вазифаси қўйилган. Ҳақиқатан ҳам республика экин майдонларини зоналарга ажратиш жуда зарур вазифа. Бироқ юқорида таъкидлаганимиздек, тупроқнинг ҳозирги мавжуд бонитет баллари эскириб кетган маълумотлар асосида белгилангани учун у ерларнинг бугунги ҳолатини акс эттирмайди. Демак, экин майдонларининг ҳозирги ҳолати ва унумдорлигини кўрсатадиган илмий маълумотлар мавжуд бўлгандагина қишлоқ хўжалигини зоналарга ажратган маъқул.

Хўш, ҳозир республикада шундай янги маълумотлар берадиган ташкилот борми? Бундай маълумотларни «Тупроқ» деб номланган давлат илмий-техникавий дастур асосида олиб борилаётган комплекс илмий-тадқиқот ишларигина бериши мумкин. Бу дастур ЎзФАнинг Тупроқшунослик ва агрокимё институти томонидан тузилган бўлиб, унинг раҳбарлигида илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Унда Ўзбекистоннинг суғориладиган ерларидаги тупроқнинг ҳозирги ҳолати ва унумдорлик даражасини белгилаш режалаштирилган. Бунинг учун тупроқнинг географик, морфологик, физик, физик-математик, кимёвий, биологик, агрокимёвий ҳоссаларини, шўрланиш ва ифлосланиш даражасини ва табиатини ўрганиш мўлжалланган.

Олинган мана шу илмий маълумотлар асосида биринчидан, 1:25.000 миқёсли қуйидаги хариталар тузилади ва уларга тушинтириш матнлари ёзилади: тупроқ харитаси; тупроқларнинг шўрланиш харитаси; ер ости сувларининг жойлашиш чуқурлиги ва шўрланиш даражаси харитаси; тупроқнинг сув ўтказиш харитаси; тупроқ эрозияси харитаси, тупроқнинг макро ва микроэлементлар билан таъминланганлиги харитаси; тупроқлардаги пестицид қолдиқлари ва фтор, оғир металлар, радиактив элементлар билан ифлосланиш харитаси; тупроқнинг сифат баҳоси харитаси; тупроқларда экинларни жойлаштириш харитаси ва бошқалар. Шу илмий маълумот ва хариталаргина тупроқнинг бонитет балларини объектив белгилаш имконини беради ва бу хариталар керакли матн билан қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига тақдим этилади.

Иккинчидан, олинган илмий маълумотлар негизида ҳар бир вилоят ҳудудидаги табиий ва антропоген шароитдан келиб чиқиб, шу ҳудудда тупроқ ҳосил бўлишининг назарий асоси яратилади.

«Тупроқ» давлат илмий-техникавий дастури асосида Қорақалпоғистон Республикасининг суғориладиган зонасида илмий-тадқиқот ишлари бошланган эди. 1995 йили 550 минг гектарга яқин суғориладиган ерлардан керакли дала маълумотлари ва намуналари йиғиб бўлинди. Саккизта туман бўйича ишлар тўла ниҳоясига етказилиб, юқорида айтилган маълумотлар Қорақалпоғистон қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига тақдим этилди. Энди саккизта туман қишлоқ хўжалик ходимлари ўз экин майдонлари тупроғи ҳақида тўлиқ маълумотга эга бўлдилар ва шу асосда қишлоқ хўжалик зоналарини аниқлаб, экин экадилар.

Президент Фармони ижросини тўла таъминлаш учун республиканинг бошқа вилоятларида ҳам «Тупроқ» дастури бўйича олиб бориладиган комплекс илмий-тадқиқот ишларини тезлаштириш зарур.

Суҳбатни А. ЙЎЛДОШЕВ ёзиб олди.

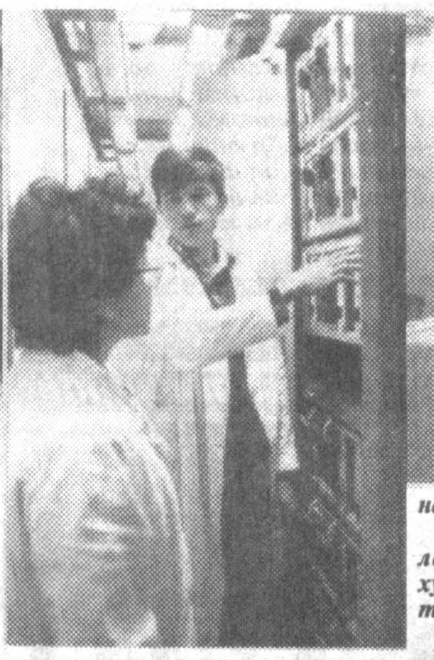

Сирдарё вилоятининг бешта—Гулистон, Ширин, Янгиер, Сирдарё, Бахт шаҳарлари аҳолиси кўрсатилаётган халқаро ва шаҳарлараро телефон хизматидан мамнун. Ҳозир бу шаҳарларда Жанубий Кореянинг «ДЭУ» корпорацияси билан ҳамкорликда фойдаланишга топширилган янги, замонавий электрон рақамли АТСлар ишлаяпти.

СУРАТЛАРДА: етакчи инженер В. Сомсонов; инженерлар Л. Нам, В. Хўжамбердиев; «Сирдарётелеком» хўжалигининг бош директори (чапдан) В. Хам етакчи мутахассислари билан.

Б. ТЎРАЕВ олган суратлар.

ҚУЛАЙ, ИШОНЧЛИ, ҚУДРАТЛИ

Бугунги кунда Сирдарё вилояти далаларида 30 та «КЕЙС» тракторлари иш бошлади. Бу қудратли техниканинг ҳар бири билан бир кунда 30 гектар ер шудгорланяпти. «КЕЙС» ғалла ўрим йиғими, шудгор, шунингдек, пахта далаларида ҳам ўзининг афзаллигини намойиш этди.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

КИЧИК КОРХОНАЛАР ҲИССАСИ

Тўрткўл шаҳрида фаолият кўрсатаётган кичик ва хусусий корхоналарнинг сони 400дан ошиб кетди. Мазкур корхоналарда йилнинг шу кунига қадар 26 миллион сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқарилди ҳамда уларнинг шаҳар бюджетига тўлаган солиғи миқдори 4,2 миллион сўмни ташкил қилди. Бу жаъми шаҳар бюджетининг бешдан бир қисмидан кўпроғи демакдир.

Ҳайитбой АБДУСОДИҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

РАҒБАТЛАНТИРУВЧИ СТИПЕНДИЯЛАР

Республика «Маънавият ва маърифат» марказининг Сурхондарё вилоят бўлими қошидаги «Олтин мерос» жамғармаси Термиз давлат университети талабалари учун иккита махсус стипендия, илмий ходимлар учун учта рағбатлантирувчи мукофот таъсис этди. Миллий қадриятларни тиклаш, халқ амалий санъати намуналарини йиғиш, ноёб тарихий асарларни излаш ҳамда археологик экспедиция ишларида фаол иштирок этаётган университет илмий ходимлари ва талабалари ана шу стипендия ва мукофотларга сазовор бўладилар.

(ЎзА).

БАҒДОДЛИК ТАДБИРКОРЛАР

ЧИГИТНИ ПЛЁНКА ОСТИГА ЭКИШ ҲАР ЖИҲАТДАН ФОЙДАЛИ ЭКАНЛИГИНИ ЯНА БИР БОР ИСБОТЛАДИЛАР

Андижонликларнинг ана шу самарали тажрибасини бугун бир қатор вилоятларда кенг қўллаш чора-тадбирлари кўрилаётир. Жумладан, Фарғона вилоятидаги қатор хўжаликларда ушбу тажриба синаб кўрилди. Бағдод туманидаги Хазиний номли жамоа хўжалигида плёнка остига экилган чигитдан юқори ҳосил олинди.

Жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Ғанижон Абдуллаев бу ҳақда шундай дейди:

— Тажриба учун Анваржон Юнусов бошлиқ бригаданинг 15 гектарлик майдонини танладик. Чунки янгича усулда деҳқончилик қилишга қумоқ майдонлар анча қулай экан. Бу бригаданинг тупроқ шароити Андижон вилоятига анча яқин. Энг муҳими, ажриқ, бегона ўт бу майдонларда мутлақо ўсмайди. Одатда бригада пахта майдонлари ҳар йили 7-8 марта суғориларди. Янгича усулга ўтилгач, суғориш, культивация, ўғитлаш тадбирлари кескин қисқарди.

Пахтани август ойининг иккинчи ўн кунлигидан териб олишга киришилди. Биринчи теримдаёқ 26 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Сентябрь ойининг бошларидаги иккинчи теримда яна 20 центнер, тозалов ўтказилган учинчи теримда эса 5 центнер ҳосил олишга эришилди. Шундай қилиб сентябрь ойининг ўрталарига келиб янги ҳосилдорлик 51 центнерга етди. Сентябрь ойининг учинчи ўн кунлигида майдонлар ғўзапоядан тозаланиб кузги буғдой сепилди.

Хўжаликнинг бу майдонлардан олган иқтисодий фойдаси ҳам кам бўлаётгани йўқ. Дастлабки ҳисоб-китоблар ҳар гектар майдон 11 минг сўмдан, жами 166 минг сўм соф фойда беришини кўрсатиб турибди. Бригаданинг рентабеллик даражаси эса 21 фоиз бўлиши кутилмоқда.

Ана шу тажрибадан келиб чиқиб бағдодликлар бу йил жами уч минг гектар майдонга плёнка остида чигит экишни режалаштиришяпти. Шунча майдонга ўз вақтида уруғ қадаш учун эса 50 та экиш агрегати зарур бўлади. Уларни хўжалик сотиб олгудек бўлса, камида 20 миллион сўм маблағ зарур.

Худди шундай кезда туман «Агромашсервис» ишлаб чиқариш очиқ ҳиссадорлик жамияти аъзолари пахтакорлар мушкулини осон қилди. Шокиржон Солижонов етакчилик қилаётган бу жамоада қисқа вақт ичида учта ана шундай экиш агрегати тайёрланди. Бу айтишга осон. Чунки сеялканинг 150 дан ортиқ қисмини тайёрлаш учун 27 хил ашё ишлатилди. Ҳар бир агрегатга 8 тадан барабан керак. Бу ишни уддалаб беришни эса Қўқон ремонт механика заводи жамоаси ўз зиммасига олди. Энг муҳими, битта сеялкани тайёрлаш учун 150 минг сўм маблағ сарфланяпти. Бу андижонликлардан сотиб олинган сеялкадан деярли уч баробар арзонга тушмоқда.

1997 йилда Фарғона вилоятида 20 минг гектар майдонга плёнка остида чигит қадаш режалаштирилган. Бунинг учун 375 та ихтисослаштирилган экиш агрегатлари зарур. Агар бу мосламалар четдан сотиб олинса, 116 миллион сўм маблағ топиш керак бўлади.

Вилоят «Агромашсервис» бирлашмасининг корхоналари айни кунларда ана шу муаммони ҳал этиш йўлларини қидиришяпти. Агрегатларга кетадиган 3 мингдан ортиқ барабанни тайёрлаб бериш қўқонлик муҳандислар зиммасига юклатилди.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

БОЗОР ШАҲАРНИ БЕЗАЙДИ

Наманганнинг диққатга сазовор жойлари яна кўпаядиган бўлди. Шаҳарда янги бозор қурилиши бошланди.

Бу бозорнинг бошқаларидан фарқи, унда фақат улгуржи савдо бўлади.

Бозордан автомобиль ва уларнинг эҳтиёт қисмлари савдоси учун ҳам жой ажратилади. Бунинг учун янги қурилаётган бозорнинг имкониятлари етарли, у ўттиз гектардан зиёдроқ майдонни эгаллайди.

Бозор махсус ташкил этилган «Жаҳон бозори» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти кучи билан қурилади. Мазкур жамият шаҳар ҳокимлиги, бир қанча саноат корхоналари ва вилоят ташкилотлари томонидан таъсис этилган. Бозорнинг дастлабки қисми келгуси йилнинг сентябрь ойида ишга туширилиши режалаштирилган.

(ЎзА).

"Алп Жамол"
ФИРМАСИ
Янги йил олдидан
арзонлаштирилган нархларда қуйидаги маҳсулотларни таклиф этади:

- *СИНО совутгичлари (Ўзбекистон).*
- *БК-2300, БК-2500 маиший кондиционерлари (Озарбайжон).*
- *Hitachi маиший кондиционерлари (Япония).*
- *York маиший кондиционерлари (АҚШ).*
- *Ҳар хил турдаги теле-, видео- ва аудиотехникаси.*
- *DAEWOO совутгичлари (Жанубий Корея).*
- *Нафис мебеллар (Белоруссь).*
- *Осма шифтлар ва чироқлар (Испания).*
- *Сара кафеллар (Испания ва Эрон).*
- *Буюртма тунукалар (профнастил).*
- *Спорт либослари.*
- *"Янги йил совғалари" шоколад маҳсулотлари TUFFIN (10 хил).*
- *"Di Parkent - FARITAL" шампан винолари (Ўзбекистон-Италия).*
- *Қуруқ хушбўй ҳид таратувчи воситалар (АҚШ).*

Тўлов йўли: харидор билан келишилган ҳолда.

Бизнинг манзилимиз:
Тошкент шаҳри, Мустафо Камол Отатурк кўчаси, 21-уй. "Зарафшон" ресторани рўпарасида.

Телефонлар:
(3712) 36-02-48, 33-47-25, 33-04-02.
Факс: (3712) 40-66-87.

«МАҲАЛЛА — МАЪНАВИЙ-АХЛОҚИЙ ТАРБИЯ МАСКАНИ»

Пойтахтимиздаги «Исломобод» маҳалласи гузарида Президент Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Жиззах, Сирдарё ва Наманган вилоятлари кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқларидан келиб чиқадиган вазифалар асосида маънавият ва маърифатни ривожлантиришга бағишланган «Маҳалла -- маънавий-аҳлоқий тарбия маскани» мавзусида республика миқёсидаги анжуман бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққанлар бугунги кунда маънавият ва маърифатни ривожлантиришга ҳукуматимиз томонидан катта эътибор берилаётганлигини алоҳида таъкидлашиб, ушбу муҳим вазифани амалга ошириш барчанинг зиммасига катта масъулият юклашини эътироф этишди.

Анжуманда республика Бош вазирининг ўринбосари, республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси Дилбар Ғуломова «Инсоннинг маънавий баркамоллигида аёл ва оиланинг роли» мавзусида маъруза қилди. Бундан ташқари, Ўзбекистон «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси Ш. Темуровнинг «Маҳалла -- миллий ва маънавий қадриятлар маскани», республика «Камолот» жамғармаси раиси ўринбосари М. Қирғизбоевнинг «Ёшлар тарбияси ва шахс камолоти» ҳамда республика Прокуратураси бўлим бошлиғи муовини М. Саидованинг «Ҳуқуқий тарбиянинг инсон камолотидаги ўрни» мавзуларидаги чиқишлари ҳам анжуман иштирокчиларида катта таассурот қолдирди.

Мазкур йиғинда энг намунали маҳаллалар хотин-қизлар кенгашлари фаолиятига бағишлаб биринчи бор ўтказилган республика кўрик-танловига ҳам якун ясалди. Биринчи ўринга Марғилон шаҳридаги «Йўрмадўз» ҳамда Тошкент шаҳридаги Беруний номли маҳалла хотин-қизлар кенгашлари сазовар бўлишди. Ғолибларга «Маҳалла» хайрия жамғармасининг пул мукофотлари ҳамда қимматбаҳо совғалар топширилди.

Вилоятлардан ташриф буюрган маҳаллалар хотин-қизлар кенгашлари вакиллари иштирокида бўлиб ўтган давра суҳбатида бу масканда тадбиркорликни ривожлантириш, «Оила -- мактаб -- маҳалла» концепцияси асосида ёшлар тарбияси, улар онгида маънавият, миллий онг, ватанпарварлик туйғуларини қарор топтириш, жиноятчиликнинг олдини олиш, ижтимоий муҳофаза, соғлом турмуш тарзи мавзуларида ўзаро тажриба ва фикр алмашилди.

Анжуманда шунингдек, республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг 1996 йилда амалга оширган ишларига якун ясалиб, жамғарманинг Президент Ислом Каримов нутқларидан келиб чиқадиган келгуси йилги вазифалари белгилаб олинди.

Ғафур ШЕРМУҲАММАД,
«Халқ сўзи» мухбири.

EAST BUTTERFLY
UZBEK-INDIAN-SWISS JOINT VENTURE

Агар сиз ошхонангизни ҳар хил пишириқлар, озиқ-овқатлар тайёрлашда зарур бўлган бежирим идишлар, зангламас пўлатдан тайёрланган экологик тоза манти қасқонлари билан янада кўркам бўлишини хоҳласангиз:

"Ист Баттерфляй"
Ўзбекистон-Ҳиндистон-Швейцария қўшма корхонасига ташриф буюринг ёки қўнғироқ қилинг!

Тўлов шакли турлича.

Манзил:
Тошкент ш., Эркин Марайимов кўчаси, 17.
Мўлжал - метронинг Пушкин бекати (Салордаги қурилиш анжомлари дўкони қаршисида).
Тел.: (3712) 67-62-05, 67-58-42.
Факс: (3712) 67-62-30.

ОЧИҚ ТУРДАГИ
"1-ЯРОСЛАВЛ УН ЗАВОДИ"
АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИ

ҳамма мулк туридаги корхона ва ташкилотларга биринчи ва иккинчи нав буғдой уни сотади.

Ун темир йўл транспорти орқали жўнатилади.

Маълумот учун Ярославлдаги телефонлар:
(0852) 30-49-26, 30-47-12, факс: (0852) 32-86-21.

Тошкент автомобиль ва йўллар институти жамоаси йўл қурилиш ва механизациялаш факультети декани И. Содиқовга онаси

Инобат ШАТУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзавтойўл» концернига қарашли «Ўзйўлтаъминот» бошқармаси жамоаси бошқарма бошлиғи Абдумавлон Абдураҳмоновга отаси

Малик АБДУРАҲМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Республика «Ўзиккиламчирангтлиметалл» очиқ турдаги акционерлик жамияти жамоаси «Ранглиметалл» кичик корхонаси раҳбари

Геннадий ЮГАЙнинг

вафоти муносабати билан унинг оила-аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги республика хўжалик ҳисобидаги ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш маркази жамоаси Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳуқуқий сиёсатни мувофиқлаштириш ва ўқув муассасалари бошқармаси бошлиғи С. Раҳимовга ўғли

САРДОРнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзшаҳарларароавтотранс» жамоаси РИЧБ марказий диспетчерлик хизмати бошлиғи У. Муҳитдиновга онаси

Закирахон ОЛИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент вилоят давлат педагогика институти жамоаси шу институтнинг илмий ишлари бўйича ректор муовини, биология фанлари доктори, профессор Турғунбой Мансуровга онаси

МАҲАРРАМХОН аянинг

вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Сурхондарёда, аниқроғи, Денов шаҳрида «Сурхонозиқовқатсаноат» деган бирлашма бор. Бу ерда пахта ёғи, табиийки кунжара, шелуха, бундан ташқари совун, қандолатчилик маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Ўзингиз ҳам ўйлаб турганингиздек, корхона катта -- минг нафардан зиёд киши меҳнат қилади. Ана шундай катта корхонага кўп йиллардан бери О. Қодиров раҳбар. Озиқ-овқат саноатининг жиҳоз ва ускуналари ўзимизда тайёрланмаслигини, улар узоқ юртлардан олиб келинишини, улар ўз-ўзидан келмаслигини бу тармоққа дахлдор одамлар жуда яхши билишади.

Бир хат изидан

ҚОРА КАПТАРЛАР

Ушбу корхона 1995 йилдан ҳиссадорлик жамиятига айлантирилган. Бултур ҳиссадорлар 10 млн. сўм дивидент олдилар. Баъзи ҳиссадорларнинг дивиденти 50 минг сўмга етди. Чунки соф фойда катта -- 87 млн. сўм бўлди. Ана шунинг учун ҳам ишчилар меҳнат ҳақини ўз вақтида олмоқдалар. Бундан ташқари корхона вилоят бюджетига 170 млн. сўмдан ошиқ миқдорда солиқ тўлади ва энг муҳими, ҳозирги кунда корхонанинг на солиқ идорасидан, на бошқа идоралардан бир тийин ҳам қарзи йўқ. Ҳозирги шароитда бундай натижаларга эришмоқ учун корхона тақдирига масъул бўлган раҳбардан нечоғлик катта куч ва ташкилотчилик билан меҳнат қилиш талаб этилишини таъкидлаб ўтириш мутлақо шарт эмас.

Аммо, шундай корхонанинг, тўғрироғи корхона раҳбарининг устидан сурункали равишда республика миқёсидаги идораларга шикоят хати ёзилади. Аввалари — Бердиев. Чунки, уни ишдан олишди. Корхона бир тараф, Бердиев бир тараф бўлиб, роса... тортишишди -- судлашишди. Бердиев ютуққа эришолмагач, бошқа жойга... жойлашиб кетди. Сўнг Ашуров майдонга чиқди. Бу одам бу ерда ишламас эди. Шунинг учун у ҳақиқат ҳимоячиси сифатида майдонга тушиб, Бердиев бошлаган жанжални қўшимча тафсилотлар билан бойитган ҳолда давом эттирди. Айтиш мумкинки, Ашуров катта «муваффақият»ларга эришди -- унинг шикоят хати туфайли сон-саноқсиз текширишлар ўтказилди. Текшириш -- ташвиш эканлиги маълум. Шу маънода Ашуров корхонага, бош раҳбар Қодировга кўп ташвишлар келтирди. Чунки, текширишлар сурункали тус олгандан сўнг раҳбар барибир асосий ишдан чалғийди. Бугун қиламан деган ишлари эртага қолади. Қарабсизки, иш маромига путур етади, асаблар бузилади.

Аммо, Ашуров байроқни «ғалаба марраси»гача олиб бepisodes ололмади. Ана шундан сўнг ярим йўлда қолган байроқ мазкур корхонада... фаррош бўлиб ишлайдиган Г. Норбоеванинг қўлига ўтди. Норбоева жуда тўғри қилди -- у Ашуровнинг ... турмуш ўртоғи эди. У Бердиев, Ашуров ва бошқалар эга бўлган маълумотларни бир жойга йиғди-да, Очилди Қодировнинг устидан «Халқ сўзи», «Ўзбекистон адабиёти ва санъати», «Ўзбекистон овози», «Адолат», «Туркистон» газеталари таҳририятига ва «Сурхонозиқовқатсаноат» комбинати фаолиятини ўрганиш имкониятига эга бўлган барча идора ва маҳкамаларга шикоят хати йўллади.

Г. Норбоева (зотан гап касбда эмас) имзолаган хатни ўқисангиз, уни таҳрирсиз, фақат «Очилди Қодировнинг дастидан дод!» деган сарлавҳа қўйиш мумкин. Жанговар публицистиканинг намунаси даражасига кўтарилган бу шикоятни бундан зиёд таърифлаб бўлмайди. Бу хатни биз вилоят ҳокимлигининг масъул ходимлари билан ҳамкорликда ўргандик.

Г. Норбоева 1994 йилда Москвага жўнатилган 500 тонна ёғ шартномада кўрсатилганидан арзон нархда жўнатилганлигини ёзади. Ваҳоланки, О. Қодиров раҳбар бўлган корхона ўзбошимчалик билан ҳеч қачон Москвага бунча миқдордаги маҳсулотни жўнатиш имкониятига эга ҳам эмас, жўнатмаган ҳам. Маҳсулот республика «Ёғ-мойтамакисаноат» уюшмаси қошидаги «Марказ» ҳиссадорлик жамияти томонидан жўнатилган ва ҳаракат ваколатли идоралар назоратида амалга оширилган.

Хатда 94 йилда 61 киши, 95 йилда 119 киши ишдан бўшатилди, буларнинг ҳаммасини О. Қодиров ишдан ҳайдади, дейилади. Лекин биз корхонада бўлган кунлари бирор киши мен ножўя ишдан кетдим, деб олдимизга келмади. Қолаверса, бу масалалар турли идораларда эмас, фақат судларда ҳал қилинишини Г. Норбоева жуда яхши билади.

Г. Норбоева О. Қодиров укаси А. Сафаровни тижорат марказининг деректори қилиб қўйди, дейди. Аслида эса А. Сафаров тижорат маркази директорлиги вазифасини вақтинча бажариб турган. Ҳозир шундай идоранинг ўзи йўқ. Унда масъул вазифаларда О. Қодировнинг оғайнилари ишлаётганлиги таъкидланади. Бу масалани ваколатли идоралар ўрганди: ҳамма ўз ўрнида ишлаётган экан.

А. Юсупов, Р. Тожиддинов, Р. Муродов, Қ. Гулматов, Ҳ. Оқилов, Б. Холиёров, Н. Худойназаров сингари кишилар умрининг қаймоғини шу корхонада ўтказди, ҳозир эса бошқа жойга кетди, дейди Норбоева. Яна ўша гап -- бу масаладаги охирги гапни суд айтади.

Хатда яна О. Қодиров корхона ҳисобидан қурилган 48 квартирали уйни таниш-билишларига бўлиб берди, дейилган. «Таниш-билишлар» рўйхатига «Халқ сўзи»нинг вилоятдаги мухбири Т. Раззоқовнинг ҳам исми-шарифи тиркалади. Мухбиримизга икки хонали уйни (беш нафар фарзанди бор) Денов шаҳар ҳокимлиги берган. О. Қодиров Денов шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосарига «Нексия» олиб берди, деган гап ҳам тўқима бўлиб чиқди. «23-01» СДА номерли корхонанинг «Нексия»сидан шаҳар ҳокимлиги бир неча марта фойдаланган, холос.

О. Қодировнинг «Халқ сўзи»да мақоласи чоп этилиши ҳам Норбоевани ғазаблантиради. Лекин ўша мақоладаги қайси рақам тўқима ёки уйдирма эканлигини айтмайди. Чунки айтолмайди. Таниқли шоира Турсуной Содиқованинг телеэкранда Очилди Қодиров билан суҳбатлашуви ҳам Норбоеванинг қаҳрига учрайди.

Хуллас, Норбоева зиммасига катта масъулият олади -- нимаики унинг кўнглига, ўйлаганига мос келмаса рад этади. Бутун хат давомида ўзининг бирон марта О. Қодировдан жабр кўрганлиги ҳақида ёзмайди, нуқул фалончи ундай қилди, писмадончи бундай қилди...

Биз Норбоевадан «Очилди Қодировдан қандай ёмонлик кўрдингиз?», деб сўрадик. «Доим шантаж қилади!» деди Норбоева. Маълум бўлишича Норбоева бир неча марта ёғ ўғирлаб, ташмачилик қилиб қўлга тушган. У ана шундан норози экан. «Қодировнинг одамлари мени онгниб юради», деди Норбоева. Корхона ҳуқуқшуносининг бизга тушунтиришича, Норбоева билан меҳнат шартномасини бекор қилиш учун барча сабаблар бор экан. Масалан, у кишининг кетма-кет меҳнат интизомини бузгани ҳам... етарли экан. Бева аёл, бунинг устига бир неча ойдан сўнг нафақага чиқиб кетади, қўйинг ишлаб юрсин, дейишибди.

...Норбоеванинг шикоят хати текширилиши якунларига бағишланган катта йиғилиш бўлди. Унинг ўзи ҳам чиқиб гапирди, «Қодиров менга шантаж қилади», деди яна. Одам ҳайрон қолади: катта корхонанинг бош директори бир... оддий ишчига қандай шантаж қилиши мумкин? Норбоева тағин ўша гапни такрорлади: «Қодировнинг одамлари менинг изимдан онгниб (пойлаб) юради».

Йиғилишда иштирок этган шаҳар ҳокими Абдуолим Бўриев Норбоевага қаттиқ гапирди. «Меҳнат жамоангизда сизни ёмон кўришар экан. Бир неча ойдан кейин пенсияга кетар чоғида жамоангиз билан қандай хайрлашасиз. Буларнинг юзига қайси юз билан қарайсиз. Сизга ариза ёзиб бераётганларга ҳам айтинг, мени тинч қўйинглар денг!»

Шу ўринда айтиб ўтиш керак. Текширишлар давомида шикоят хатининг муаллифлари аслида бошқалар экани аён бўлди. Г. Норбоева фақат имзо чекишга уста экан. Йиғилишда сўзга чиққанларнинг ҳаммаси Норбоеванинг айбларини (шикоятчилигини эмас) юзига айтишди, жамоадан кетсин деган фикр билдирилди. Ҳаммадан охирида сўзга чиққан Очилди Қодиров вазиятни юмшатди. «Эрта-индин пенсияга кетаман дейдиган ходимани қайси идора иш бераман деб кутиб ўтирибди, садағанг кетайлар, қўйинглар, мени тўғри тушунинглар, майли Норбоева ишлайверсин, болаларининг бошида соғ бўлсин», деди.

Сўнг Норбоевага қараб бундай деди:

-- Мана, 300 нафардан зиёд киши икки соатдан бери сизнинг аризангизни муҳокама қилиб ўтирибмиз. Айтиб қўяй, менинг ҳам, ўринбосарларимнинг ҳам ҳар бир иши тегишли идоралар томонидан назорат қилиб борилади. Қонунга зид иш қилсак жазомизни берадиганлар бор...

Биласизми, йиғилиш давомида нимани ўйлаб ўтирдим? Бир ҳафтадан сўнг бу ердаги сода тугайди. Топиб келтирмасак, завод тўхтайди. Менинг хаёлим ҳозир фалон шаҳардаги содани қандай қилиб вагонга юклашда. Завод бир соат тўхтаса, сизга ўхшаган юзлаб ишчилар маошсиз қолиб кетади. Корхонанинг бундан ҳам бўлак мингта муаммоси бор. Аммо сизнинг булар билан ишингиз йўқ. Аммо шунча одамни шунча вақт ишдан қолдирганингиз нимаси? -- деди. Табиийки, О. Қодировнинг бундай оташин нутқини Г. Норбоева сукут билан кутиб олди.

Биз бир нарсага қойил қолдик: шунча гап бўлди, аммо Г. Норбоева жамоадан узр сўрамади. Демак... Демак, қора каптарлар ҳали бор, улар учаверади. Демак, текшир-текширлар давом этади. О. Қодиров яна текширувчидан сигарет сўрайди...

К. ЖУМАЕВ,
вилоят ҳокимлиги давлат ҳуқуқ бўлимининг бош мутахассиси.
А. ЭШҚУЛОВ,
вилоят ҳокимлиги назорат инспекциясининг етакчи мутахассиси.
О. РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Мардлар қўриқлайди, Ватанни!

САРҲАДЛАРИМИЗ ҲИМОЯЧИЛАРИ

Сокин тун. Борлиқ уйқуда. Бироқ соқчи, айниқса, чегарачи жуда сергак. Жанговар қуролини доимо шай ҳолда тутган қўйи чегара бўйлаб юради. Чунки биладики, она-Ватан ўз сарҳадларини унга ишониб топширган. Она-юрти, азиз халқи ҳимояси унинг ва сафдошларининг зиммасига юклатилган. Зеро, жонажон халқи, Президент олдида қасамёд қилган. Конституциявий бурчига, ичган онтига содиқ бўлиш эса унинг учун ҳам фарз, ҳам қарздир!

Бу сўзлар суратда акс эттирилган қуролли ҳимоячиларимиз - зобит Муртазо Байрамов хизмат қилаётган ҳарбий жамоа шахсий таркибига ҳам бевосита тааллуқлидир. Ўтган мавсумда ҳарбий санъат ҳадисини изчил эгаллаб, якуний синовларда жанговар, ижтимоий-сиёсий ва бошқа тайёргарликлар бўйича юксак натижаларни қўлга киритишга эришишган чегарачи сержанту оддий аскарлар қишки ўқув мавсумига ҳам пухта ҳозирлик кўришди. Уларнинг бугунги саъй-ҳаракатларидан воқиф бўлиб, келгусида жамоа аъзоларининг янада юксак марраларни эгаллашларига, шубҳасиз, ишонч ҳосил қиласиз.

-- Қўл остимдаги шахсий таркибнинг уқувли, эпчил ва зийрак йигитлардан ташкил топганлигидан беҳад хурсандман, -- дейди тажрибали офицер М. Байрамов. -- Сержанту оддий аскарларимизнинг барчаси бошқа тайёргарликлар қатори жисмоний машғулотларда ҳам катта иштиёқ билан қатнашмоқдалар. Натижада улар байрам ва дам олиш кунлари бўлинмалараро ўтказилаётган турли спорт мусобақаларида аксарият ҳолларда ғолиблик нашидасини суришади. Жумладан, Мустақиллигимиз беш йиллиги, Соҳибқирон Амир Темур бобокolonимиз таваллудининг 660 йиллиги муносабати билан уюштирилган беллашувларда ҳам шундай бўлди.

Машқда қийин бўлса, жангда осон бўлади. Бу сўзлар гўё аввалambор чегарачилар учун айтилгандай. Негаки улар ҳар дақиқа, ҳар сонияда рўй бериши мумкин бўлган воқеа-ҳодисага тайёр туриши керак. Автоматни чаққонлик билан ишлата билишдан тортиб, қўл жангию ўргатилган чегарачи итни итоат қилдиришгача бўлган барча жараёнларни яхши билиши шарт. Акс ҳолда уни ўз касбининг устаси, малакали чегарачи, деб аташ ноўрин бўлади.

Мамлакатимиз чегаралари дахлсизлиги ҳимоясида кунни тунга улаб, ўз постларида сергак туришган посбонлар қалби она-Ватанга чексиз меҳр-муҳаббат, садоқату ватанпарварлик туйғуси билан йўғрилган. Улар сарҳадларимизни, халқимиз осойишталигини ишончли ҳимоя қила олиш учун ўз малакаларини тинмай ошириб, ҳарб илми сир-синоатларини пухта эгалламоқдалар.

Х. ЖУМАНАЗАРОВ,
майор.

Тошкентдаги «Туркистон» саройида С. Образцовнинг машҳур қўғирчоқ театри ўз гастролини бошлади. 30-йилларда ташкил этилган ушбу театр бугунги кунда дунёнинг кўплаб мамлакатларида довруғ таратиб улгурган. Улар қаерда бўлмасин, ўзларининг қизиқарли томошалари билан муваффақият қозониб келишяпти. Тошкентдаги томошалар фақат болаларда эмас, катталарда ҳам қизиқиш уйғотмоқда.

СУРАТЛАРДА: театр артисти Б. Д. КАУШАНСКИЙ.

А. РИСҚИЕВ (ЎзА)
олган суратлар.

ТАЪЛИМ ВА МАЪНАВИЯТ

Халқ таълими вазирлиги ҳамда Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институти биргаликда ўтказган республика педагогика институтлари, техникумлари ҳамда билим юртларида маънавият ва маърифат ишларини такомиллаштириш масалаларига бағишланган икки кунлик семинар-кенгашда ана шу масалалар атрофлича муҳокама қилинди.

Анжуман дастурига биноан, дастлаб қатнашчилар республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази раҳбарияти билан учрашиб, суҳбат ўтказдилар.

Марказ раҳбари Неъмат Аминов, раҳбар муовини, «Тафаккур» журнали бош муҳаррири Эркин Аъзам мамлакатимиз муаллимлари вакиллари билан дилдан сўзлашиб, маънавият ва маърифат соҳасида амалга оширилаётган ишлар, масаланинг ўта муҳимлиги, олдда турган вазифалар хусусида гапирдилар.

Зиёда ҒАФФОРОВА,
«Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази.

«ДЎСТ. ДРУГ. ДОС» ҲАМРОҲИНГИЗ БЎЛСИН

«Дўст. Друг. Дос» -- Ўзбекистон «Халқ бирлиги» ҳаракатининг Тошкент вилоят кенгаши газетаси. Унинг биринчи сони республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги нишонланаётган қутлуғ кунларда олам юзини кўрган эди. Шу бўйи ҳар ойда бир марта газетхонлар билан юз кўришиб турибди.

Газетанинг ҳар бир сони ўзбек, рус ва қозоқ тилларида «Ассалому алайкум, Здраствуй, Салем!» деган дилга яқин сўзлар билан очилади. А-3 форматида саккиз саҳифа ҳажмида нашр этилаётган газетада юртпарвар инсонлар ҳаёти, турли миллатларнинг унутилаёзган урф-одатлари ва анъаналари, маънавий олам сеҳри, аждодлар бисотидан намуналар ўз ифодасини топаяпти.

Дастлабки сонларда газетхонлар машҳур соҳибкор олим Маҳмуд Мирзаев, ўз тақдирини Ўзбекистон билан боғлаган тарих билимдони Галина Пугаченкова ҳақидаги очеркларни ўқиган эдилар. Учинчи сонда пахтачилик саноати марказий илмий-тадқиқот институтига узоқ йиллар раҳбарлик қилган ташкилотчи олим Олтинбек Нуралиевнинг ҳаёт йўли ҳақида ҳикоя қилинади.

Газета қамраб олаётган мавзулар кўлами тобора кенгайиб бораяпти. Келаётган хатлар оқими ҳам газета ўз ўқувчилари қалбига чуқур сингиб бораётганлигини ифодалайди. Тушаётган таклиф ва мулоҳазалар инобатга олиниб, газетани янги йилдан бошлаб ойда икки марта чоп этишга қарор қилинди.

Газета доимий ҳамроҳингиз бўлиб қолсин.

Обуна-97 • Обуна-97 • Обуна-97 • Обуна-97 • Обуна-97

Ўзбекистон ва жаҳон

ХИВА ЕВРОПАНИ «ЗАБТ» ЭТАЯПТИ

Словакиянинг Бонск шаҳрида ўтказилган болалар ижоди халқаро кўргазмасида жаҳоннинг кўпгина мамлакатлари ёш рассомларининг асарлари намойиш этилди.

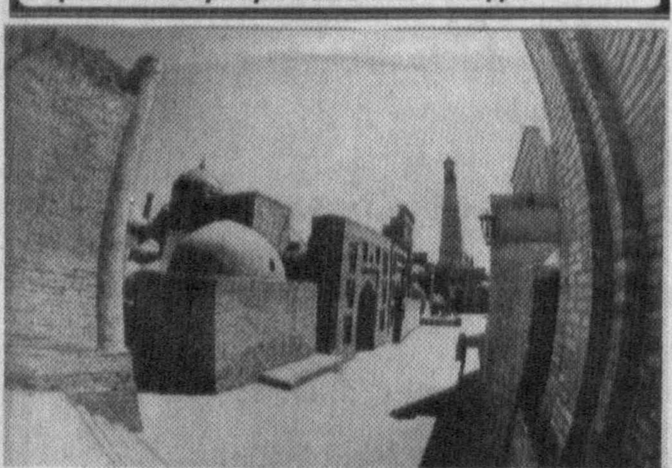

Бу нуфузли кўргазмада хевалик бир гуруҳ мўйқалам соҳиблари ҳам ўз ижоди намуналари билан иштирок этди.

Яқинда Хивага БМТнинг ЮНЕСКО халқаро ташкилоти қароргоҳидан йўлланган қувончли хабар -- ташаккурнома келди. Ушбу номада таъкидланишича, шаҳар мактаблари ўқувчиларидан Муродбек Исмоилов, Азамат Қозоқов, Иқболой Солаева, Насиба Отажоноваларнинг Хива осориатиқалари, Хоразм манзаралари, нақшлар, натюрморт жанри намуналари акс эттган асарлари кўргазма ҳакамлар ҳайъати ва томошабинларнинг энг юқори баҳоси ва совринларига сазовор бўлган. Шаҳардаги Феруз, Миршаропов номли мактабларнинг ёш мўйқалам соҳиблари чизган суратлар ҳам юксак дидли европалик мухлислар қалбини забт этиб, юқори баҳо олганлиги маълум бўлди.

А. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Спорт

ЙИЛ БЎЙИ ТЕННИС

Андижон вилоятининг Олтинкўл туманидаги катта теннис мухлислари йил бўйи спортнинг севимли тури билан шуғулланиш имконига эга бўлишди. Стадион ёнида, туман маданият ва истироҳат боғида бир йўла учта теннис корти фойдаланишга топширилди. Мутахассислар иштирокида ҳашар йўли билан қурилган бу спорт масканлари теннис спортининг барча талабларига жавоб беради.

Болалар ва ўсмирлар маҳаллий спорт мактабининг катта спорт зали махсус таъмирланиб, қайта жиҳозлангандан сўнг ёпиқ теннис кортига айланди. Бу ерда ёши ва касбидан қатъий назар барча теннис ҳаваскорлари тажрибали мураббийлар ва спорт мактаби ўқитувчилари раҳбарлигида спортнинг шу тури билан шуғулланишмоқда.

«Камолот» республика ёшлар жамғармасининг туман бўлими маҳаллий ҳаваскор теннисчиларга спорт кийимлари ва анжомлари сотиб олишда ёрдам берди.

К. НИЗОМОВ,
ЎзА мухбири.

ТОШКЕНТ САВДО • САНОАТ ЯРМАРКАСИ

16 декабрдан 21 декабргача

Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Тошкент шаҳар товар ишлаб чиқарувчилари ва тадбиркорлари палатаси

ўзбек ва хорижий фирмаларни, корхоналарни

II Тошкент савдо-саноат ярмаркасига

таклиф этадилар.

Ўзбекистон Республикаси Рассомлар уюшмасининг "Хамар" халқаро алоқалар марказида (Ш. Рашидов кўчаси, 40)

16 декабрдан 21 декабргача

Биз Сизни ярмаркамизда кўришдан ғоят хурсандмиз.

Ярмаркада қатнашиш масаласида дирекцияга мурожаат қилишингиз мумкин:

Тошкент ш., Госпитал массиви, 12.

Тел.: (3712) 54-04-87, 55-56-33.

Факс (3712) 55-15-57

BAT

BRITISH-AMERICAN TOBACCO

ЎЗБАТ А.Ж. ЎЗБЕК-БРИТАНИЯ ҚЎШМА КОРХОНАСИ

Олий ўқув юртини (1993-1996 йилларда) якунлаганлар ёки студентлар учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

МАХСУС ТАНЛОВ

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

- ***молия ва бухгалтерия ҳисоботи - /finance and Accounting/***
- ***ишлаб чиқариш бошқаруви - /Production Management/***
- ***савдо ва истеъмол маркетинги - /Trade and Consumer Marketing/***
- ***кадрлар бошқаруви - /Himan Resources Management/***
- ***агрономия - /Agronomy/***
- ***ишлаб чиқариш участкалари раҳбарлари - /Production Supervisers/***

Танлов ғолиблари менеджер-стажер сифатида ишга қабул қилинади ва "Британиш-Американ Тобакко" компаниясининг улкан тизими бўйича 2-йиллик ўқув курсини ўтайди.

Сиз анкетани олгандан сўнг уни тўлдириб, қуйидаги манзилга жўнатишингиз мумкин:

- Тошкент ш., Носиров кўчаси, 77. Тошкент тамаки фабрикаси.
- Андижон ш., К. Яшин кўчаси, 7. ЎЗБАТ А.Ж. филиали (савдо маркетинги).
- Бухоро ш., Ўзбекистон Мустақиллиги кўчаси, 11. ЎЗБАТ А.Ж. филиали (савдо маркетинги).
- Самарқанд ш., А. Рўдакий кўчаси, 150. Самарқанд тамаки-ферментация заводи.
- Ургут ш., Навоий шоҳ кўчаси, 10. Ургут тамаки-ферментация заводи.
- Фарғона ш., М. Қосимов кўчаси, 31а. ЎЗБАТ А.Ж. филиали (савдо маркетинги).

Танлов асосида саралаб олинган барча номзодлар анкетаси тўлдириб топширилган кундан бошлаб бир ой муддат ичида суҳбатга таклиф этилади.

Сизнинг келажагингиз ўз қўлингизда!

We challenge you!

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Мерос ва қадриятлар 36-29-89;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28.
Эълонлар 36-09-25, Вахтёр-33-10-60

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир —Э. Болиев.
Навбатчи —О. Тўрақулов.
Мусаҳҳиҳ — Б.Ҳасанов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0711 35460 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Босишга топшириш вақти—21.00 Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топширилди — 22.20. 1 2 3 4 5 6